

MUNDUKO EKONOMI SISTEMAREN EGITURA ETA DINAMIKA

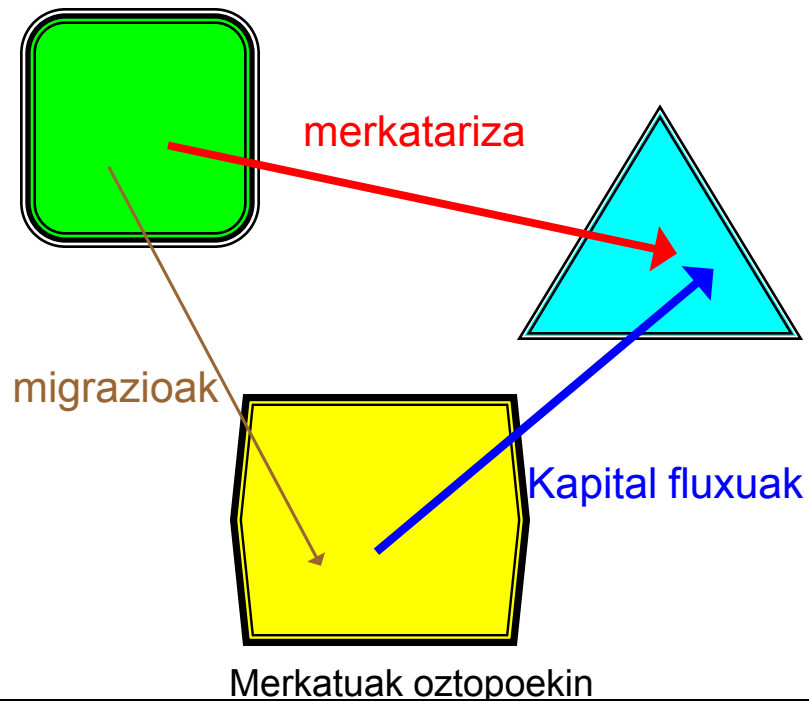
3 Gaia. Nazioarteko merkataritza harremanak eta MME

- **Gaurko egoera eta bilakera**

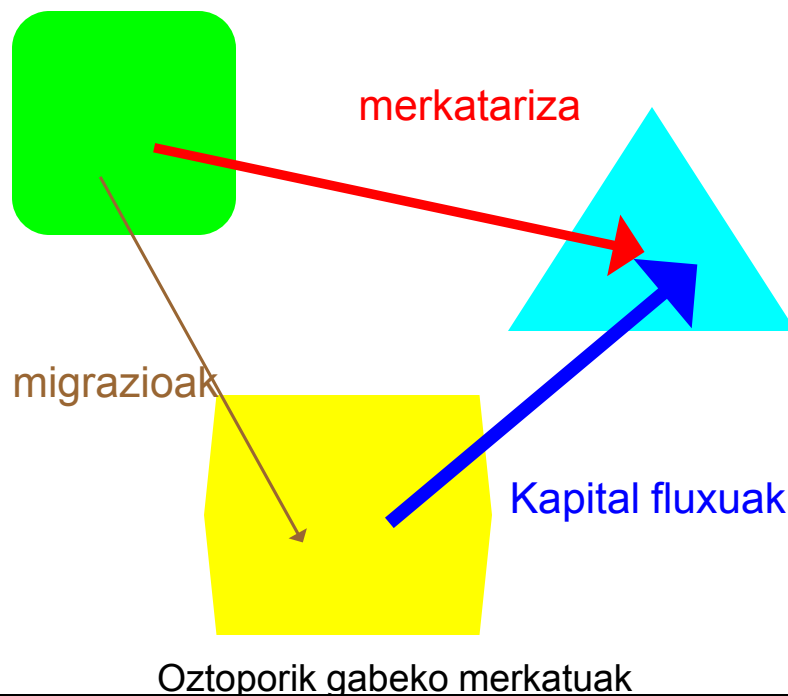
- **Arauak: GATTetik MMEra**

Globalizazioa merkatuen mundializazioa da
Ez da naturala, erabakien ondorioa da

Nazioarteko harreman ekonomikoak

Munduko merkatu bakarra

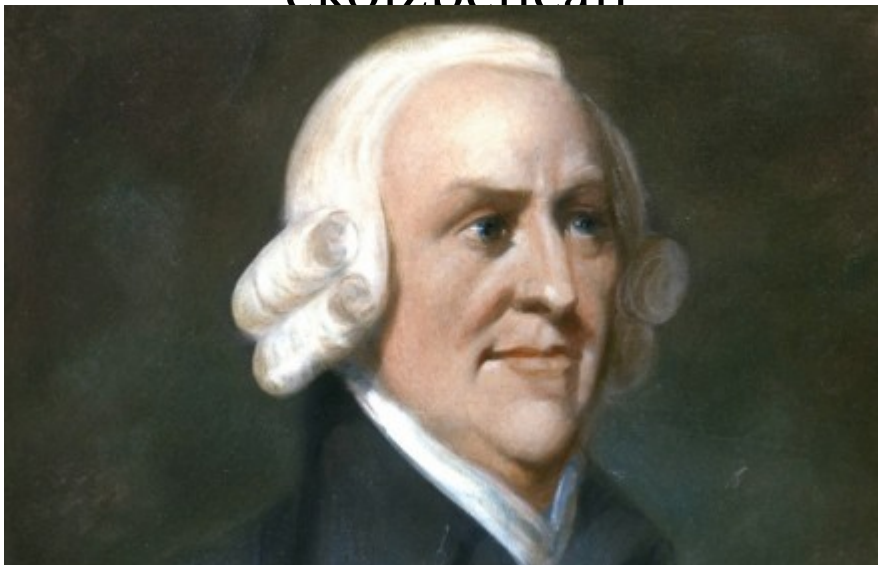
globalizazioa (merkatuen integrazioa liberalizazioa medio) ez da berdina esparru guztietan: nahiko ondasun eta zerbitzuetan, asko kapitalean eta oso gutxi pertsonetan

Fluxuak	Liberalizazioa (joku arauak)	emaitza
ondasunak	Nahiko aurreratuta (MME, TLC))	Hazkuntza apala
kapitalak	Askatasun ia osoa	Hazkuntza oso haundia
pertsonak	Traba asko eta gero eta gehiago	Egonkorra maila globalean (Iparraldean)

Librekanbioa (teoria tradizionalak)

- Adam Smith (1723 - 1790): Abantail konparatibo absolutoen teoria
- David Ricardo (1772 - 1823): Abantail konparatibo erlatiboen teoria
- Heckscher (1919) eta Ohlin (1933): H-O modeloa

- Adam Smith (1723 –1790): Abantail konparatibo absolutoen teoria
- nazioarteko merkataritzak herrialde partaide guztien aberastasuna handitzea ahalbidetzen du baldin eta herrialde bakoitza espezializatzen bada gainerako herriekiko produkzio kostu absolutu apalenak dituzten produktuen ekoiznenean

- David Ricardo (1772 - 1823): Abantail konparatibo erlatiboen teoria
- herrialde batek beste baten aurrean ondasun guztietan abantaila absolutuak –ondasun guztiak besteak baino merkeago ekoiztea- izan arren, bi herrialdek merkataritzatik onurak lor ditzaketeela herrialde bakoitza espezializatzen bada abantaila konparatiboa duen ondasunaren produkzioan –hots, herrialdeko produktuaren ekoizpen kostua herrialdeko egitura produktiboaren bataz besteko kostuarekin alderatzen denean herrialde horretan produktu hori beste herrialdean baino merkeago ekoizten, denean

- Heckscher (1919) eta Ohlin (1933): H-O modeloa
- herrialdeen arteko prezio diferentziak analizatzen saiatu ziren: merkataritzaren dinamikaren atzean ekonomia desberdinen arteko produkzio-faktoreen horniketa erlatibo diferentea dago (lan ugari eta merkea duen herrialde batek lan eduki handiko produkzio-prozesuetan murgildu beharko litzateke)

Librekanbioa eta babesgintza: teoria eta errealitatea

- Babesgintza

- BABES NEURRIAK:*

- Neurri KUANTITATIBOAK:
 - Mugasariak/arantzelak
 - Ikuskaritza neurriak (dumping, esportazioari emandako dirulaguntzak)
 - Kuotak
 - Beste neurri batzuk (blokeoa, esportaziorako borondatezko murrizketak)
- Neurri EZ KUANTITATIBOAK
 - Segurtasuneko arau teknikoak, osasun arauak, oztopo administratiboak, merkatu publikoetatik atzerriko enpresei egindako alboraketa ...

GATTetik MMEra

- Merkataritza eta Enpleguari buruzko Nazio Batuen Gailurra (Habana, 1947)
- Gerra osteko nazioarteko eraikuntzaren hirugarren hanka; NMF eta, MBaz gain Nazioarteko Merkataritza Erakundea (NME)
- Ezadostasunak herrialde aberats eta pobreen artean eta industrializatuen artean ere (merkataritza bakarrik edota enpleguaren sorrera ere zen bultzatu beharrekoa)
- Habanako Gutuna ez zen inoiz indarrean jarri eta NME ez zen sortu. Horren orde 1947an: GATT (Arantzelei eta Merkataritzari buruzko Akordio Orokorra)
- Akordio honek behin-behineko izaera zuen, bere helburu bakarra merkataritza liberalizatzea izanik
- AEBen onerako, ikuspegi murriztua (XIX. mendeko Ingalaterrak bezala, bere hegemonia ekonomikoa aprobetxatu nahi zuen)

GATTetik MMEra

Krisialdia eta babesgintza joera berriak

- 70etik aurrera joera babeszale berriak
- Arantzelak ezin direnez igo: beste neurri ez-arantzelarioak (kuotak, subentzioak, hesi teknikoak eta osasunari, segurtasunari, garbitasunari edota administrazioari lotutakoak)
- Tokio izeneko negoziaketa itzulian (1974-79) zailtasun handiak akordioetara ailegatzeko eta hesi ez-arantzelarioen erabilpen zabala
- “Zonalde grisa” salbuespenen interpretazio interesatuekin akordioen inguruan: anti-dumping neurriak, Multifibra Akordioa 1974an eta ATV (Acuerdo sobre Textiles y Vestido) delakoa 1995ean
- Uruguay izeneko negoziaketa itzulian (1986-94) hesi ez-arantzelarioen gaineko kezka bere horretan mantendu zen eta gai berriak sartu ziren : nekazaritza, zerbitzuak eta jabego intelektualaren eskubideak
- AEBk eta EBk: ondasun industrialen artean sentikorrenak edota Hegoako lehiakorrenak SPGetik kanpo (oihalgintza) eta nekazaritzarena salbuespena ere negoziaketa itzuli askotan

Muga-sarien jaitsierari dagokionean, hau **manufakturen merkataritzan** gauzatu da batez ere, beste gai asko baztertuta egon baitira GATTen agendan oso berandu arte

3.7. GATTen negoziazio errondak

Erronda	<i>Kideen kopurua</i>	<i>Partaideen munduko merkataritza</i>	<i>Mugasarien batas besteko murrizketa</i>	<i>Gainerako mugasaria 1930ekoaren ehuneko gisa</i>	<i>Mugasariak besteko oztopoen erregulazioa</i>	<i>Kanpoan utzitako gaiak</i>
1. Ginebra, 1947	23	57%	21,1%	52,7	<i>ez</i>	<i>nekazaritza</i>
2. Annecy, 1949	33	-	1,9%	51,7	<i>ez</i>	<i>nekazaritza</i>
3. Torquay, 1950-51	34	67%	3,0%	50,1	<i>ez</i>	<i>nekazaritza</i>
4. Ginebra, 1955-56	22	-	3,5%	48,9	<i>ez</i>	<i>nekazaritza</i>
5. Dillon, 1961-62	45	-	2,4%	47,7	<i>ez</i>	<i>nekazaritza</i>
6. Kennedy, 1964-67	48	73%	36,0%	30,5	<i>zerbait</i>	<i>nekazar., ehungintza</i>
7. Tokio, 1974-79	99	85%	29,6%	21,2	<i>bai</i>	<i>nekazar., ehungintza</i>
8. Uruguai, 1986-94	124	89%	38,0%	13,1	<i>bai</i>	<i>Barneratuta: nekazaritza, ehungintza, zerbitzuak eta jabetza intelektualak</i>

Inurria: Varela Parache eta Diaz Mier (1998) eta MME (2000)

- ***MMEren Ministerio-Konferentziak***

- 1. Konferentzia: Singapur (1996)
- 2. Konferentzia: Ginebra (1998)
- 3. Konferentzia: Seattle (1999). Milurteko Erronda
- 4. Konferentzia: Doha (2001). Garapenaren Errondaren irekiera
- 5. Konferentzia: Kankun (2003). Garapenaren Erronda
- 6. Konferentzia: Hong Kong (2005). Garapenaren Erronda
- 7. Konferentzia: Ginebra (2009)
- 8. Konferentzia: Ginebra (2011)
- 9. Konferentzia: Bali (2013)

● GATTen hastapenak

1.- Diskriminazio eza

- “nazio faboratuenaren” klausula:
 - herrialde guztiek tratamendu berdina izango duteneko bermea da
- “tratamendu nazionalaren” klausula
 - inportazio produktuek barne produktuak duen eskubide berdinak dituzte

2.- Merkataritza oztopo guztien ezabapena

- mugasarien murrizketa, mugasariez besteko oztopoak edo trabak, *dumping* praktiken eta dirulaguntzen ezabapena eta kuoten debekua

3.- GATTen funtzinamenduari dagokio (kontsulta ..)

● Hastapenen salbuespenak

- 1.- Merkataritza libreko eremuak (EB: eremuko herrialde partaideen artean ondasun eta zerbitzuen zirkulazioa librea ematen den baina eskubide berbera ez dagokio eremutik kanpo dagoen beste herrialde bati) eta Lehentasun orokortuen sistema (LOS) (Hirugarren Munduko herrialde askok merkataritza hobariak dituzte)
- 2.- pagamendu balantzan zailtasunak dituzten herrialdeak; nekazaritza sektoreko hainbat egoera bereziko herrialdeak; MFA

GATTetik MMEra

Munduko Merkataritza Erakundea:

- 1995ean sortua Uruguay negoziaketa itzuliaren azken gailurraren ostean Marrakechen
- Aurrekontua herrialdeen diru ekarpenez osatuta, nazioarteko merkataritzan hauek duten pisuaren arabera
- Berria: merkataritza gatazkak konpontzeko organo bat sortzen da, isunak jartzeko ahalmenarekin OSD (Organo de Solución de Diferencias). Anti-dumping izeneko neurriak OSD delako honetatik kanpo geratu ziren AEB gobernuak proposatuta
- Erabakiak: botu indar berdina dute herrialde guztiek, baina presioa egiteko indar desberdinak (baliabide gutxi Hegoaldeko gobernuen aldetik euren interesak defendatzeko Genevan edota gailur desberdinetan)
- Gatazketan erabakiak hartu eta zigorrak ezartzeko ahalmena duen erakundea bihurtu denez MME, bere agenda gai berri eta polemikoetara zabaldu da, ondoko esaterapean “merkataritzarekin erlazionatutakoak” (inbertsioak eta jabeko intelektualaren eskubideak) eta beste batzuetara zabaltzeko ahalegin bereziak egin dira

MUNDUKO MERKATARITZA ERAKUNDEA

4.3. MERKATARITZAREN MUNDU-ERAKUNDEA

Nazioarteko Merkataritza Erakundearen (NME) porrota

II M G ostean herrialde kapitalistek euren egitura ekonomikoak berregin behar izan zituzten:		- Moneta eta Finantza arloa: NMF eta MB - MERKATARITZA ALORREAN: NME (?)	
Egitasmoa	Nazioarteko Merkataritza Erakundea (NME) sortzea (1947)		
	Helburua	Mundu Gerrateen arteko protekzionismoa ekidin	
		Librekanbioaren bitartez hazkundea sustatzea	
Porrota	Herrialde batzuen oposaketa (Batik bat EEBB)		
	Arrazoiak: Subiranotasun galera...		

Azkenean ez zen instituzio bat sortu, "akordio" bat adostu zen:

Mugasariei eta Merkataritzari buruzko Akordio Orokorra (GATT)

Sorrera	Aldi baterako akordio bezala eratu zen baina 1995-rarte iraun zuen (egun oraindik ere existitzen da MME-ren baitan).
	1947-an 23 herrialde eta 1995-ean 150 baino gehiago
Helburuak eta funtzionamendua	Ondasunen salerosketen liberalizazioa: Mugasarien eta mugasariak ez diren beste neurrien murriztapena bultzatzea
	GATT-en funtzionamendua: Erronda/Txandetan, non mugasarien ezabapena negoziatzen den.
	GATT-en azken Txanda: Uruguaiako Txanda (1995) Bertan MME eratzea erabaki zen

1995-ean esan dugun bezala: GATT → MME

Merkataritzaren Mundu-Erakundea

MME-ak GATT ordezkatu zuen eta bere printzipio eta salbuespeneko filosofiarekin jarraitu zuen. Ezberdintasun garrantzitsuena bere INSTITUZIOA da.	
Egituraketa	GATT: ondasunen merkataritza arautzen du (lehengai eta manufakturak)
	GATS: zerbitzuen merkataritza arautzen du (AGCS)
	TRIPS: Jabego intelektualeko ondasunen merkataritza arautzen du (ADPIC)
Ezberdintasunen Ebazpenerako Sistema:	MME-ak aipaturiko merkataritza printzipioak betetzen ez dituzten herrialdeei <u>isunak ezartzeko gaitasuna du</u> .

4.3.2. Merkataritzaren Mundu-Erakundea

GATT	Ondasunen merkataritzaren liberalizaziorako 1947-an adosturiko akordioa	
	Aldi baterako onartu zen arren izaera ia definitiboa izan zuen	
	<u>Nekazarlan</u>	<i>Hegoaldeko herrialdeek</i> Iparraldekoek erabiltzen dituzten babes neurrien ezabapena eskatzen dute behin eta berriz
		<i>Negoziaketak blokeatuak</i> Iparraldeko herrialdeen ezezkoen ondorioz
	<u>Oihalgintza sektorean</u>	2005-ean Iparraldeko herrialdeek inportazioentzako kuota sistemak ezabatzen dituzte (liberalizazioa). → ITUN MULTIFIBRA kendu
		Iparraldeko herrialdeek salbagoardia klausulak erabiltzen dituzte (egoera berrira moldatzeko)

GATS	Zerbitzuen Merkataritzarako Akordio Orokorra
	Liberalizazioa herrialde bakoitzak bere zerrendan zehazten dituen sektoreetan bakarrik (<i>zerrenda positiboaren</i> metodoa)
	Liberalizazioa EB eta EEBB-tako enpresek abantaila handienak dituzten sektoreetatik hasi da: <i>finantza zerbitzuak eta telekomunikabideak.</i>
	<i>Eskulanaren migrazioari</i> dagozkion zerbitzuek ez dute liberalizaziorako joera, alderantziz! aurkakoa ematen da: Politika murriztaileak (liberalizazio hau batez ere Hegoaldeko herrialdeentzat litzateke onuragarria).
	Herrialde Garatuak aldiz Hegoaldekoak presionatzen dituzte hauek beraien merkatuak ireki ditzaten, besteak beste <i>zerbitzu publiko askoren kasua</i> da hau: posta zerbitzua, ur hornikuntza edota hezkuntza.

TRIPS	Merkataritzari loturiko jabego intelektualari dagozkion eskubideei buruzko Akordioa
	Liberalizazioa bultzatu ordez, jabego intelektualaren <u>eskubideen BABESA BULTZATZEN DA</u> (kontraesana MME-ren irizpide liberalizatzaileekin!!!). .
	Jabego intelektualari dagozkion eskubideen barruan hurrengoak daude: <i>Egile eskubideak, marka erregistratuak eta patenteak</i> (berrikuntzak babesten dituzte)
	<u>Patenteen kasuan</u> : jakintzaren aldi baterako pribatizazio bat dela esan liteke, ETN-en mesedetan eta teknologia transferentziaren kaltetan hurrenez hurren
	<u>Sendagaien kasuan</u> : giza osasuna eta mozkin pribatuaren arteko aurkaketa

MMEren txandak

Ministeritza Konferentziak: http://www.wto.org/spanish/thewto_s/minist_s/minist_s.htm

Munduko Merkataritza Antolakundea

Cum se areale Conferența Ministeri (regi din est, sud, vest și nord, Belarus) trezesc din griji. Conștientizarea este în creștere în regiuni, fiindcă au de așteptat o conferință Ministeriul Afaceri externe pentru prima dată. De astăzi este în discuție de guvernare, este astăzi o dată guvernare centrală și intermedie este Clasa Ministeriilor în discuție în baza din Golosini și în discuție, se înțelege, este în discuție și în discuție, este în discuție și este în discuție în discuție în discuție.

[illegible]

GATTetik

1947

Der naheliegender

2017年12月15日 星期五

Zer ergien du?

Indicăm în tabelul de mai jos, în ordine alfabetică, numele tuturor marilor de distribuție care au activitate în România. În cele 10 coloane sunt înscrise numele marilor de distribuție care desfășoară activitate în următoarele țări: România, Bulgaria, Serbia, Croația, Ungaria, Republica Moldova, Ucraina, Belarus, Georgia și Armenia.

Motivationen für die

Repositorio de contenidos digitales. Datos de acceso según
sitio a través de la red de bibliotecas. MMS number 2000.

1986-1994

Urugusiko aranda | 2.41 km | 2.41

As a result, we have an open, low-density forest with
little or no canopy cover, and a few scattered
trees, often dead or dying, in the understory.

[illegible]

MMA.Ga

1995

GATT = selgpiak.

AUCS = paritiquil

LIBERALIZATU

TRIPS = liberaliza

DANIELSTU

[illegible]

berdasarkan hasil pengamatan, analisis, dan diskusi yang telah dilakukan, maka dapat disimpulkan bahwa hasil penelitian ini dapat digunakan sebagai acuan dalam meningkatkan kualitas pembelajaran di kelas.

www.globe.kz ma ovlivňuje i vna přiblížená, zejména vna
společnost přistupující k nejvyšší transnacionální, která se objevuje i vna
na vna pedagogické.

1996 Singapore

in my opinion, the greatest benefit of the
to the community.

- Indiv. in the team
- Individuals responsible for a particular task
- Set clear goals for the team
- Monitor and encourage progress

1998 Ginebra

Several studies in salmonids have found that the growth rate of the fish is related to the size of the egg. Larger eggs result in larger larvae, which in turn grow faster and reach a larger size at maturity.

1999 Seattle

- **Conductivity** is the power of a material to allow the flow of electric current. It depends on the material's composition, temperature, and physical structure.
- **Material properties** include mechanical, electrical, and thermal characteristics that define how a material behaves under different conditions.
- **Global engineering solutions** involve collaborative efforts across different regions to address common challenges and optimize resource use.

24001-24009 Doha

- [illegible]

2003 Cancún

- *Chrysomelids* (beetles) are the most abundant leaf beetles – important for the control of plant pests and for the production of natural enemies of plant pests.
- *Chrysomelids* are the most diverse and abundant group of beetles in the world.
- *Chrysomelids* are the most important group of beetles in the world.
- *Chrysomelids* are the most important group of beetles in the world.

3005 Hong Kong

- **MMA** se pota "generalizatiiviti atasta".
Ispasid daktari, spetsialistid i meditsinskoje
asistencije, Psihiatrijskiki, Konsumen
fora i drugi koristevali hospitalni egzi-pen.
- Ispasid daktari, Dohabko Kriminolozi
spetsializirani paritazima iista suva,
psiholozi, socijalni iistatistiki, iistatisti,
arhivi, ispasi pota iistatistiki.
ispasid daktari iistatistiki iistatistiki, iistatistiki
poteritazima, ispasi hospitali.

2007

- Mundu Merkataritzaren Erakundea (MME)
- Ikusi: Zurbano, Mikel (koord.) (2010):
Ekonomia globala. Gizarte globalerako oinarri berriak liburuko
 - 3.2.1 (*Nazioarteko merkataritzaren oinarriak. Nazioarteko merkataritzaren teoriak*) eta 3.3. (*Merkataritzaren gobernantza: Munduko Merkataritza Erakundea*) puntuak

MUNDUKO MERKATARITZA ERAKUNDEA

4.3. MERKATARITZAREN MUNDU-ERAKUNDEA

Nazioarteko Merkataritza Erakundearen (NME) porrota

II M G ostean herrialde kapitalistek euren egitura ekonomikoak berregin behar izan zituzten:			- Moneta eta Finantza arloa: NMF eta MB - MERKATARITZA ALORREAN: NME (?)	
Egitasmoa	Nazioarteko Merkataritza Erakundea (NME) sortzea (1947)			
	Helburua	Mundu Gerrateen arteko protekzionismoa ekidin		
		Librekanbioaren bitartez hazkundea sustatzea		
Porrota	Herrialde batzuen oposaketa (Batik bat EEBB)			
	Arrazoiak: Subiranotasun galera...			

Azkenean ez zen instituzio bat sortu, "akordio" bat adostu zen:

Mugasariei eta Merkataritzari buruzko Akordio Orokorra (GATT)

Sorrera	Aldi baterako akordio bezala eratu zen baina 1995-rarte iraun zuen (egun oraindik ere existitzen da MME-ren baitan).
	1947-an 23 herrialde eta 1995-ean 150 baino gehiago
Helburuak eta funtzionamendua	Ondasunen salerosketen liberalizazioa: Mugasarien eta mugasariak ez diren beste neurrien murriztapena bultzatzea
	GATT-en funtzionamendua: Erronda/Txandetan, non mugasarien ezabapena negoziatzen den.
	GATT-en azken Txanda: Uruguaiako Txanda (1995) Bertan MME eratzea erabaki zen

1996 Singapur

Se incluyen los temas de Singapur en la agenda de la OMC:

- Inversión.
- Política de competencia.
- Compras sector público.
- Facilitar el comercio.

1998 Ginebra

Se introduce un nuevo tema, el comercio electrónico, que queda exonerado de aranceles.

1999 Seattle

- Fracaso total de la Conferencia. Ante la oposición del Sur, el Norte no logra lanzar la *Ronda del Milenio*.
- Fuertes movilizaciones contra la OMC promovidas por organizaciones sociales y sindicales. Se visualiza por primera vez el movimiento "antiglobalización", que adopta por lema "el mundo no es una mercancía".

2001-2002 Doha

- Pocas semanas después del 11-S, el Norte consigue lanzar la Ronda de Doha, inicialmente llamada Ronda de desarrollo. Este nombre es rechazado por el Sur, ya que el verdadero objetivo es ampliar la liberalización de los servicios y la agricultura.
- Acuerdo sobre el acceso del Sur a los medicamentos.

2003 Cancún

- Nuevo fracaso, no hubo ningún acuerdo gracias a la actuación coordinada de varios grupos de países del Sur, que defendieron conjuntamente sus intereses.
- Importante movilización de la sociedad civil. Muchas organizaciones intentan hacer "descarrillar" a la OMC.

2005 Hong Kong

- La OMC no "descarrila". Debido a concesiones del Norte, se rompe la unidad del Sur lograda en Cancún.
- El Norte consigue continuar con las negociaciones de la Ronda de Doha, en principio hasta 2007. Se establece 2013 como plazo límite para las subvenciones a exportaciones agrícolas.

Ginebra 2009

ni se negocia, ni hay declaración final

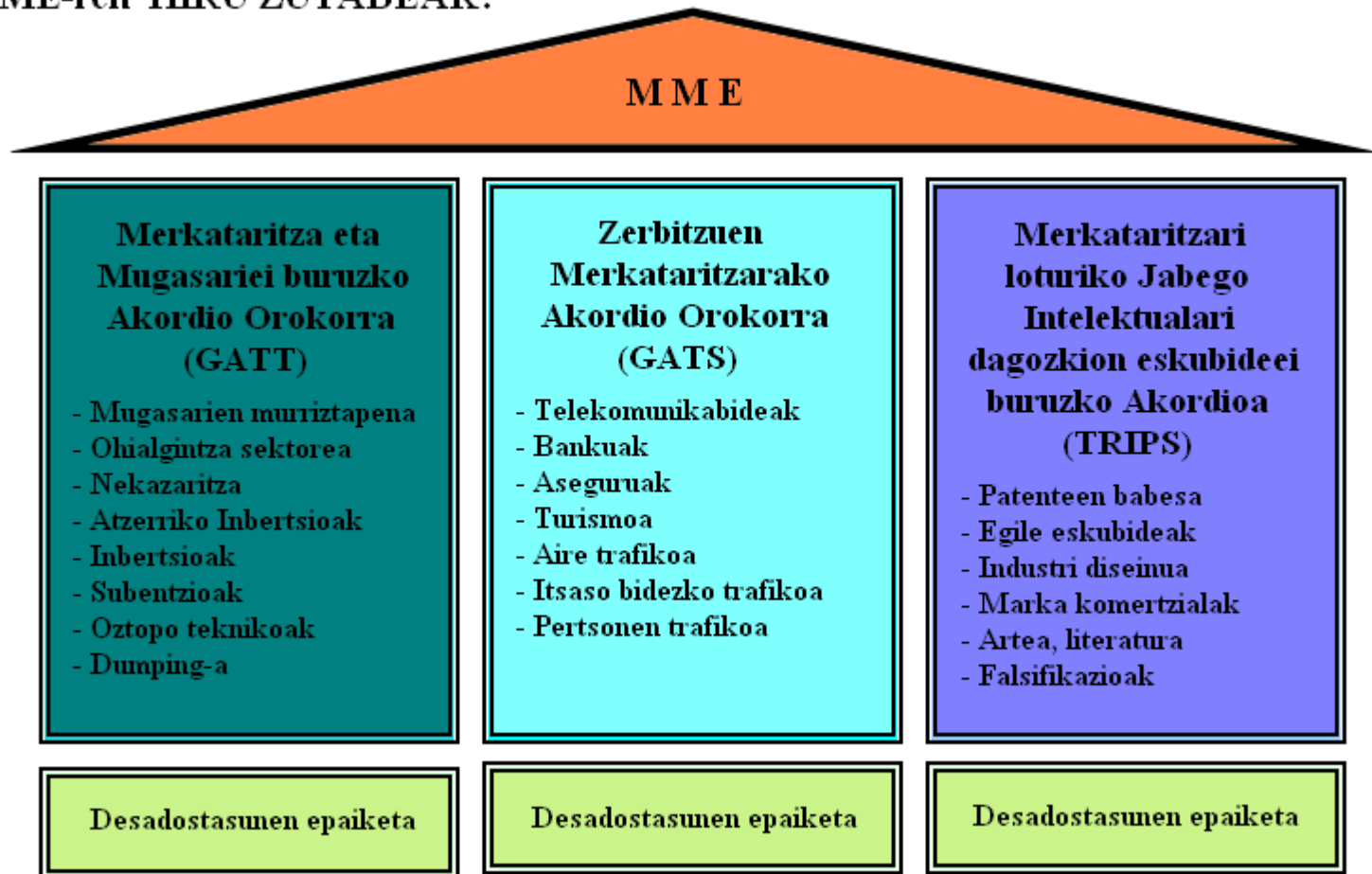
Ginebra 2011

Acuerdo plurilateral sobre Contratación Pública

Bali 2013

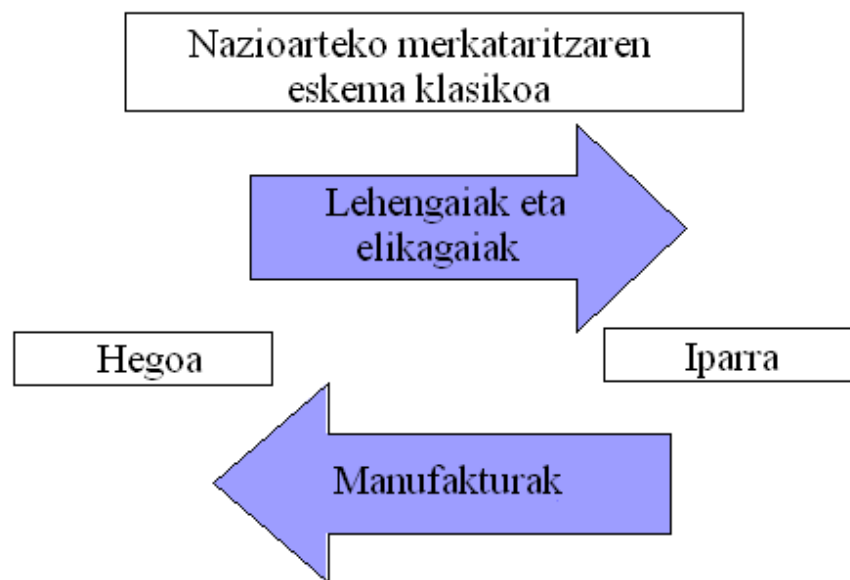
Paquete de Bali ¿negociación desbloqueada?

MME-ren HIRU ZUTABEAK:

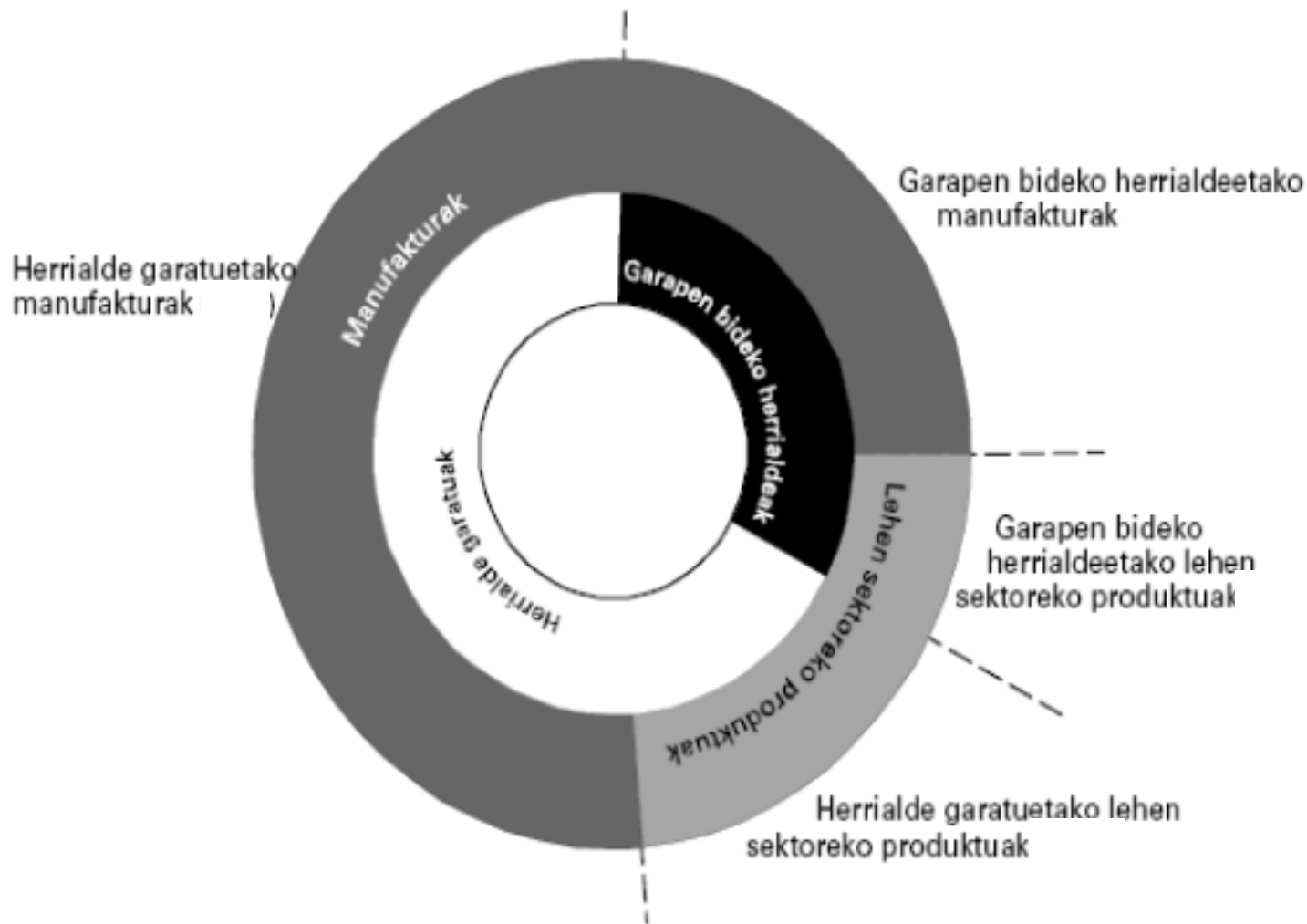
- Adierazleak
 - Elkartruke Erlazio Errealak = P_x/P_m
 - Irekitasun tasa = X/BPG ; $(X+M)/BPG$
 - Estaldura tasa = X/M

Nazioarteko merkataritzaren eskema klasikoak izandako aldaketak

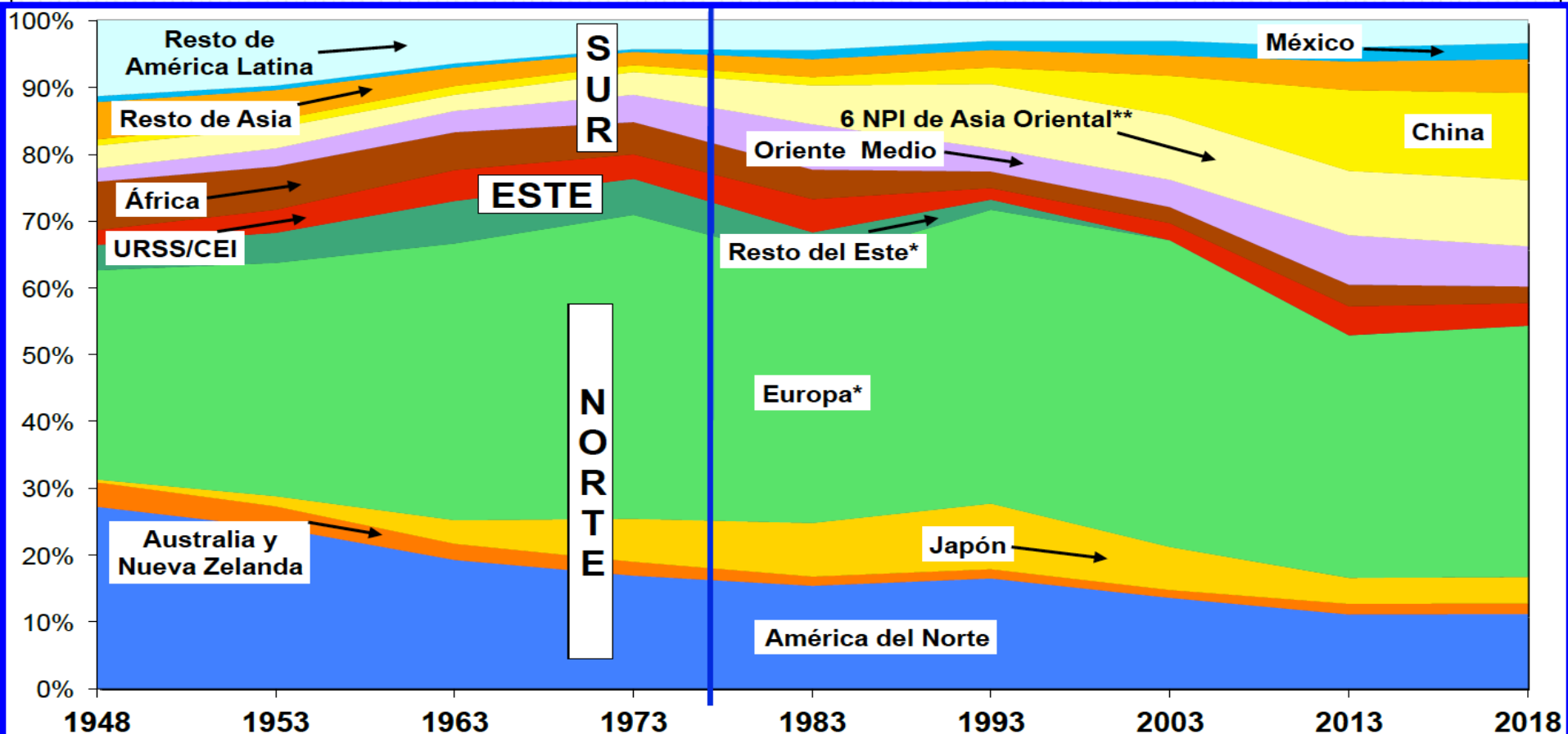

Eskema klasikoa gaur egungo merkataritza harremanak azaltzeko baliagarria al da?

NORK ESPORTATZEN DU ZER?

Munduko esportazioen banaketa, 1948-2016

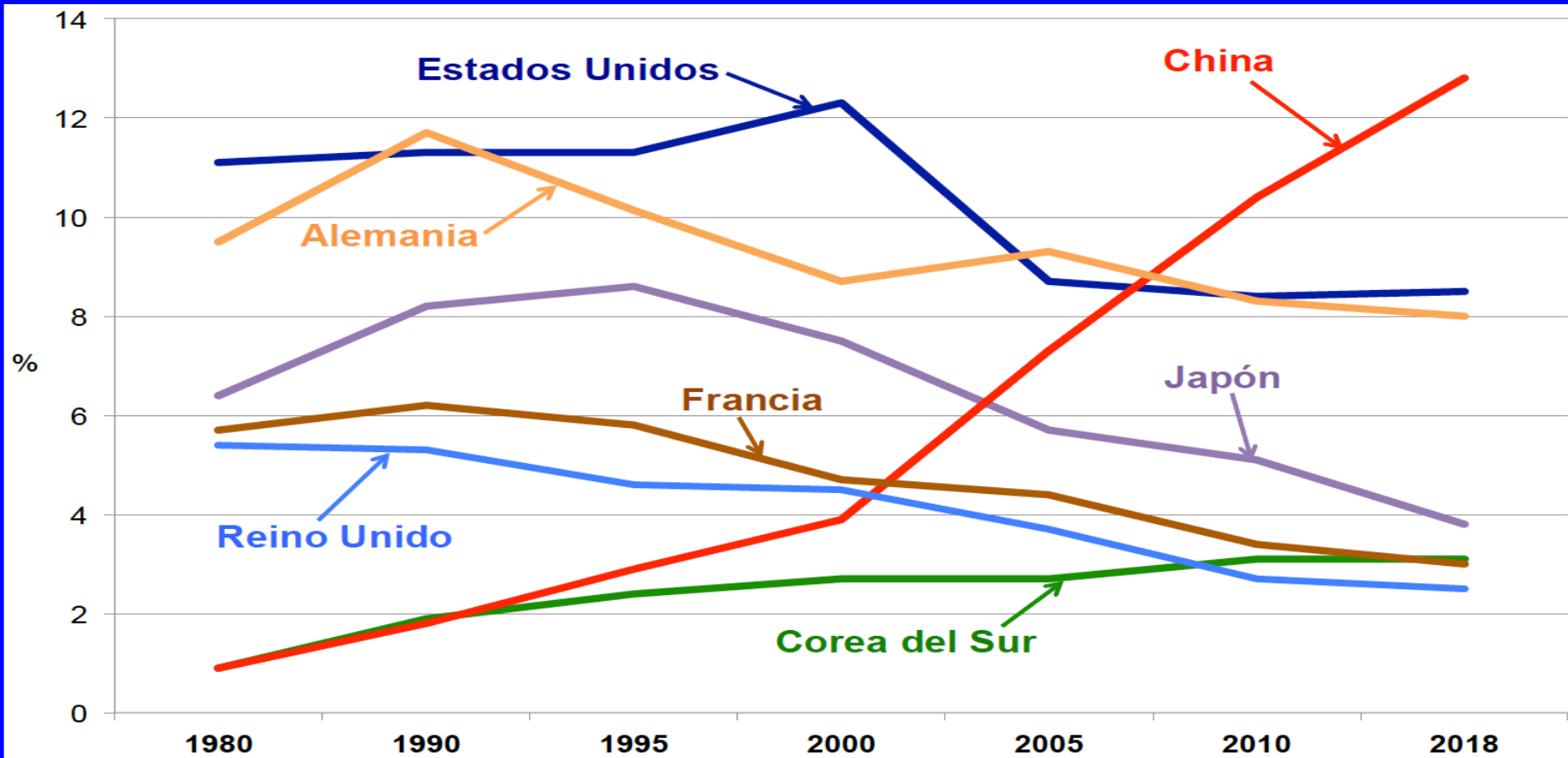
* De 1948 a 1993, Europa es solo la Occidental; la parte Oriental se recoge en Resto del Este. Desde 2003, ambas series se unifican.

** 6 Nuevos Países Industrializados asiáticos: Corea del Sur, Taiwán, Hong Kong, Singapur, Malasia y Tailandia.

Iturria : MME/OMC

- Iparraldeak pisua irabazten du 1973ra arte, eta gero, galdu arren, jarraitzen du gehiengoa izaten
- Hegoalde lehengai-esportatzaileak pisua galtzen du, salbuespena globalizazio garaian hamar bat garapen bideko herrialde manufaktura-esportatzaileen kasua da
- Ekialdean, 1990 arte gehienbat euren artean elkartrukatzen zuten gas eta petrolioaren eskaintzaren menpekoak dira

Munduko esportatzaile handienak, 1980-2017 (munduko %)

Fuente: elaborado con datos de la OMC

2009tik Aurrera Txina da ondasunen esportatzaile handiena

1948ti Aurrera AEB izan zen esportatzaile handiena, Alemaniaren salbuespenarekin (1990an eta 2003tik 2008ra); Japonia hirugarrena zen 1970tik XXI. mendearena hasiera arte

AEB da inportatzaile handiena eta 1980tik Aurrera defizit komertzial handia du

Munduko ondasunen esportatzaile eta inportatzaile handienak 2018 (\$ eta %)

EB esportatzile bakar gisa, 2017 (\$ eta %)

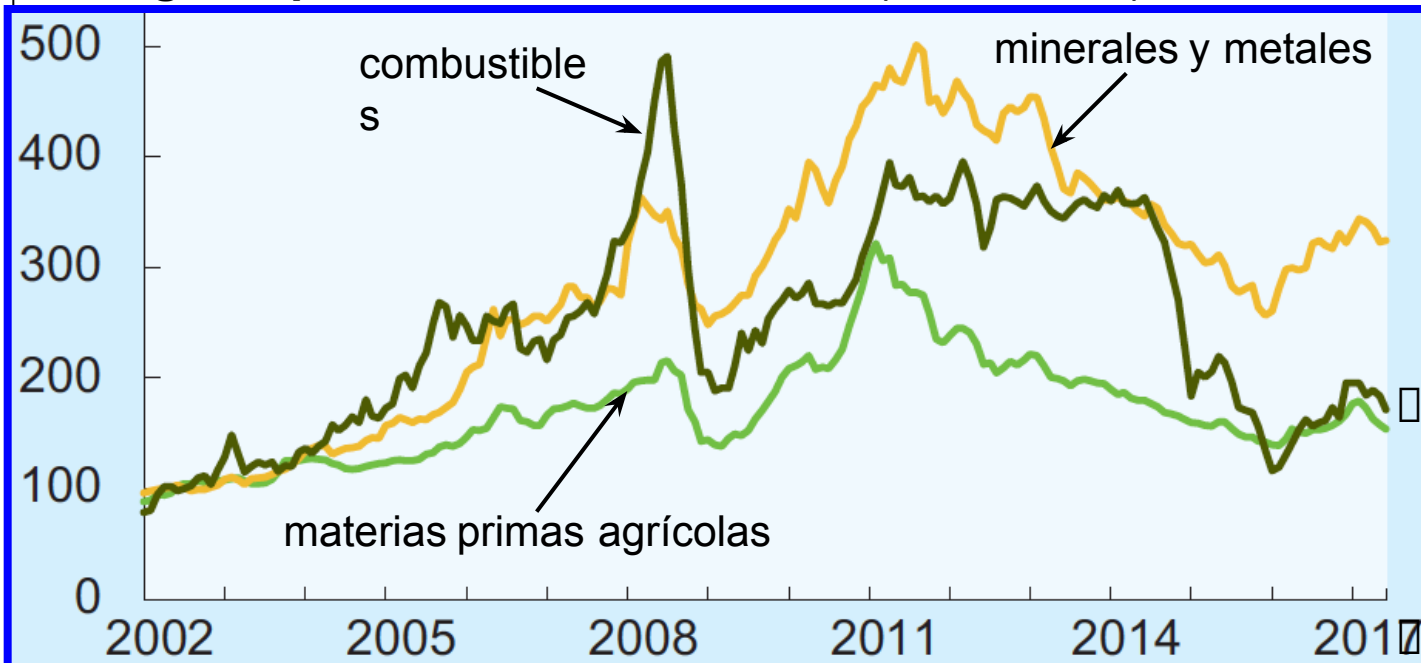
	Exportadores	valor	%
1	China	2487	12,8
2	Estados Unidos	1664	8,5
3	Alemania	1561	8,0
4	Japón	738	3,8
5	Países Bajos	723	3,7
6	Corea del Sur	605	3,1
7	Francia	582	3,0
8	Hong Kong	569	2,9
	<i>exportaciones locales</i>	13	0,1
	<i>reexportaciones</i>	556	2,9
9	Italy	547	2,8
10	Reino Unido	486	2,5
11	Bélgica	467	2,4
12	México	451	2,3
13	Canadá	450	2,3
14	Rusia	444	2,3
15	Singapur	413	2,1
	<i>exportaciones locales</i>	209	1,1
	<i>reexportaciones</i>	203	1,0
16	Emiratos Árabes Unidos	346	1,8
17	España	345	1,8
18	Taiwán	336	1,7
19	India	326	1,7
20	Suiza	311	1,6
21	Arabia Saudí	299	1,5
22	Polonia	261	1,3
23	Australia	257	1,3
24	Tailandia	252	1,3
25	Malasia	247	1,3
26	Vietnam	246	1,3
27	Brasil	240	1,2
28	República Checa	202	1,0

	Importadores	valor	%
1	Estados Unidos	2614	13,2
2	China	2136	10,8
3	Alemania	1286	6,5
4	Japón	749	3,8
5	Reino Unido	674	3,4
6	Francia	673	3,4
7	Países Bajos	646	3,3
8	Hong Kong	628	3,2
	<i>importaciones definitivas</i>	155	0,8
9	Corea del Sur	535	2,7
10	India	511	2,6
11	Italia	501	2,5
12	México	477	2,4
13	Canadá (1)	469	2,4
14	Bélgica	450	2,3
15	España	388	2,0
16	Singapur	371	1,9
	<i>importaciones definitivas</i>	167	0,8
17	Taiwán	286	1,4
18	Suiza	279	1,4
19	Polonia	267	1,3
	Emiratos Árabes Unidos		
20	Unidos	253	1,3
21	Tailandia	250	1,3
22	Rusia	249	1,3
23	Vietnam	244	1,2
24	Australia	236	1,2
25	Turquía	223	1,1
26	Malasia	217	1,1
27	Austria	193	1,0
28	Brasil	189	0,9
29	Indonesia	189	0,9

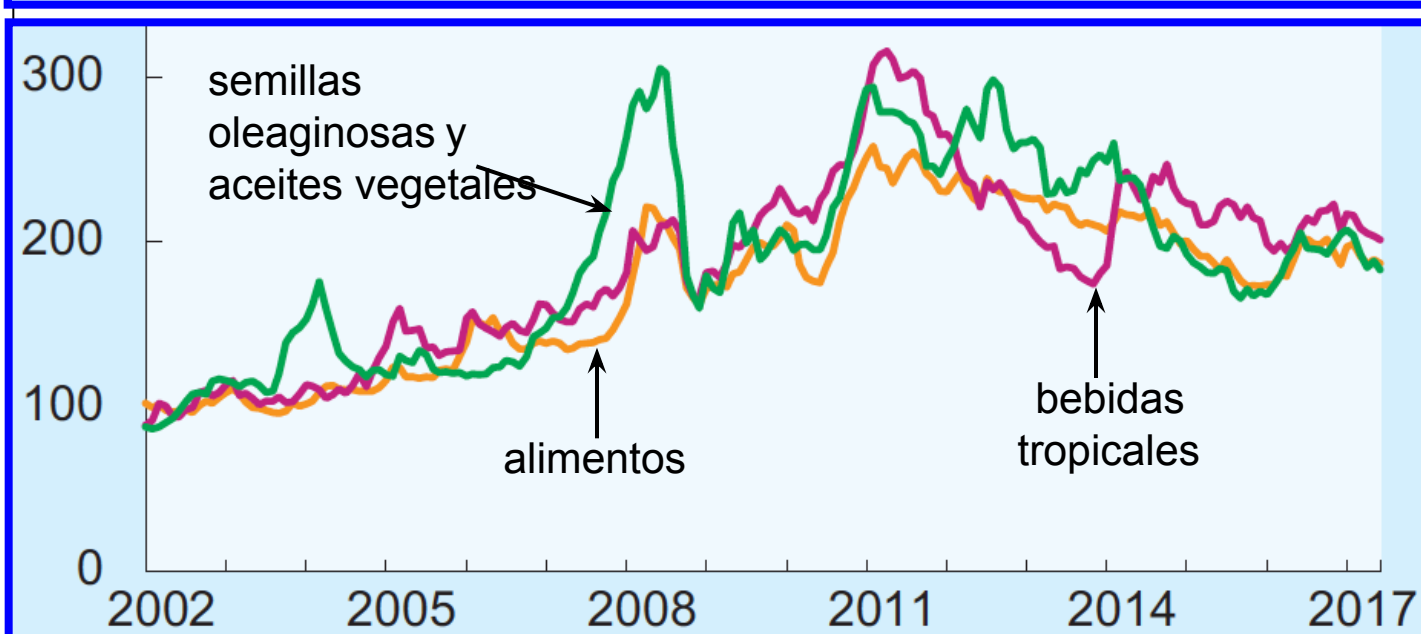
	Exportadores	valor	%
1	China	2487	16,2
2	Exportaciones Extra-UE (28)	2309	15,1
3	Estados Unidos	1664	10,9
4	Japón	738	4,8
5	Corea del Sur	605	3,9
6	Hong Kong	569	3,7
	<i>exportaciones locales</i>	13	0,1
	<i>reexportaciones</i>	556	3,6
7	México	451	2,9
8	Canadá	450	2,9
9	Rusia	444	2,9
10	Singapur	413	2,7
	<i>exportaciones locales</i>	209	1,4
	<i>reexportaciones</i>	203	1,3
11	Emiratos Árabes Unidos	346	2,3
12	Taiwán	336	2,2
13	India	326	2,1
14	Suiza	311	2,0
15	Arabia Saudí	299	2,0
16	Australia	257	1,7
17	Tailandia	252	1,6
18	Malasia	247	1,6
19	Vietnam	246	1,6
20	Brasil	240	1,6
21	Indonesia	180	1,2
22	Turquía	168	1,1
23	Noruega	123	0,8
24	Irán	108	0,7
25	Sudáfrica	94	0,6

⇒ 28 herri eta munduko merkataritzaren %21 desagertzen da

Lehengaien precio indizeak, 2002-17* (2002 = 100)

**2002tik 2011ra
igo egin ziren
eta ordutik
Aurrera jeitsi
lgoerak
hazkuntza
ekonomikoa
bultzatu zuen**

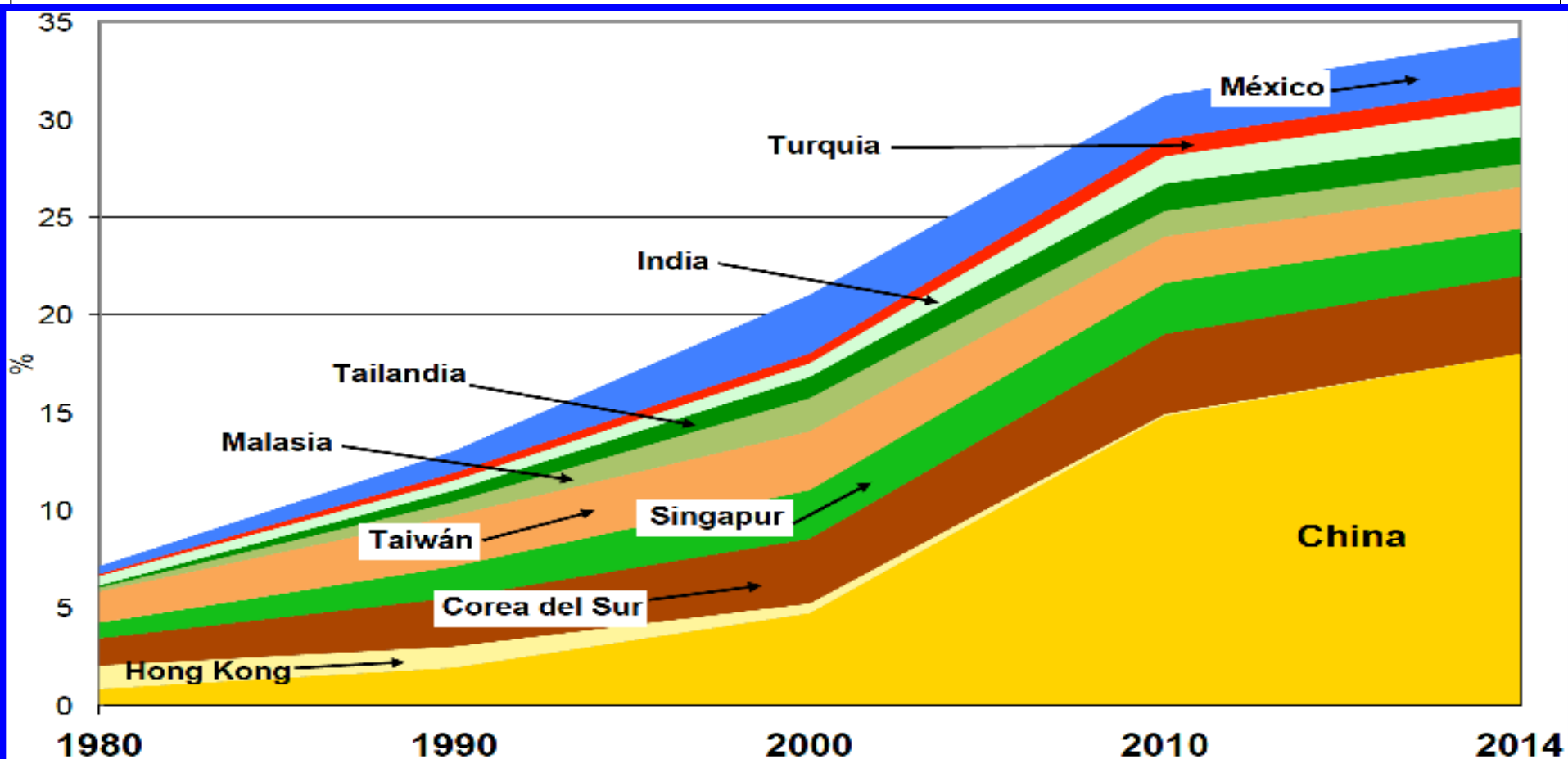

* Los datos de 2017 son del primer semestre
Fuente: UNCTAD, *Trade and Development Report-2017*

Hegoaldeko arrakasta esportatzailea manufakturetan oso kontzentratuta dago: Hamar bat herrialderen esportazioek Hegoalde osoko manufaktura-esportazioen %80 ingurukoa osatzen dute

10 herrialde hauek munduko manufaktura esportazioen %7,1etik 1980an % 33,7ra pasa ziren 2013an

Hegoko 10 manufaktur esportatzeile handien % munduko manufaktur esportazioetan , 1980-2014

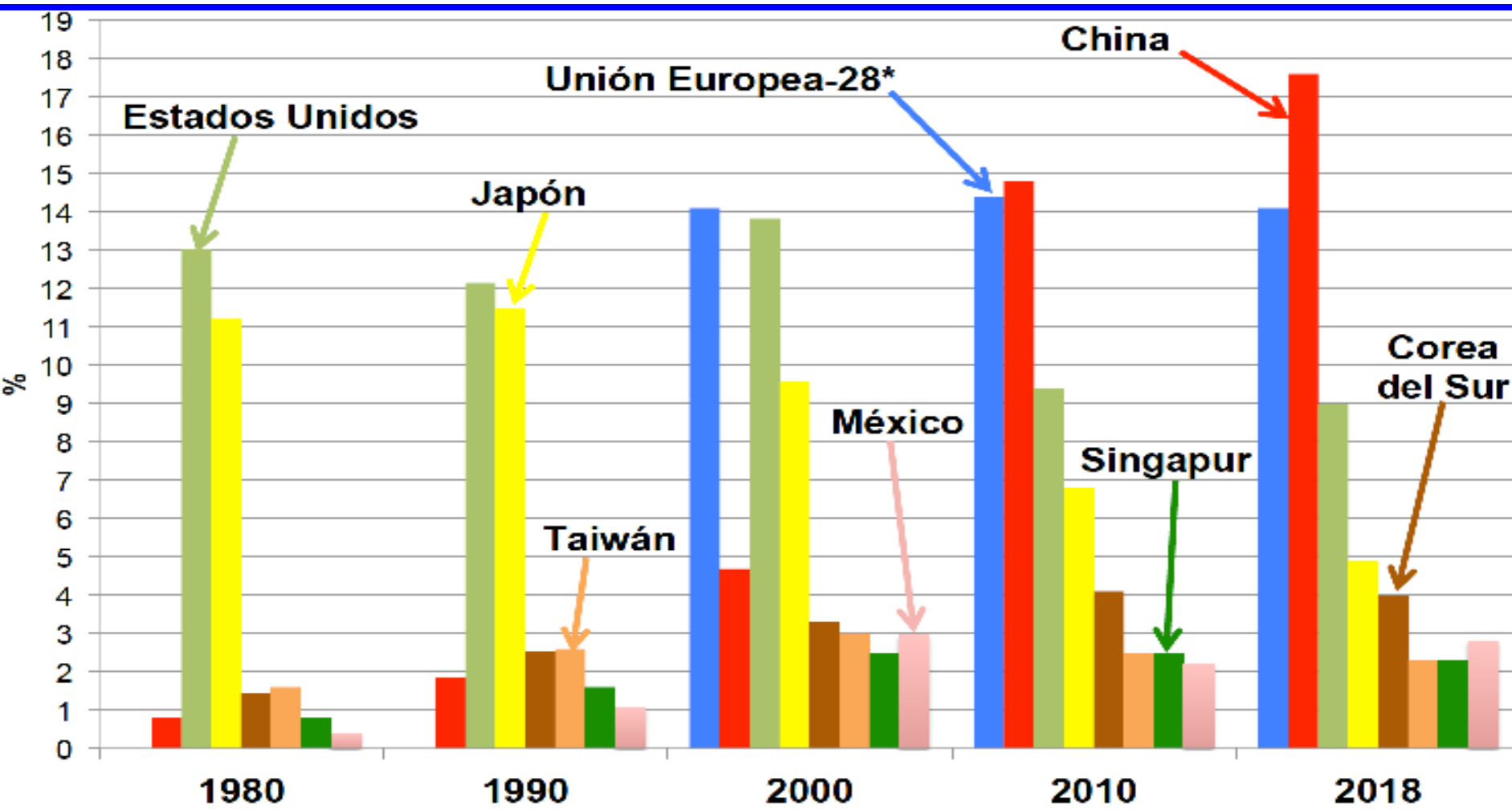

Globalizazioarekin dragoen garrantzia azpimarra daiteke (Hego Korea , Taiwán, Hong Kong eta Singapur), eta hauei 90.tik aurrera tigreak jarraitzen diete (batez ere Malasia eta Tailandia)

Txina 90. hamarkadan agertzen da produktore eta esportatzaile haundi gisa

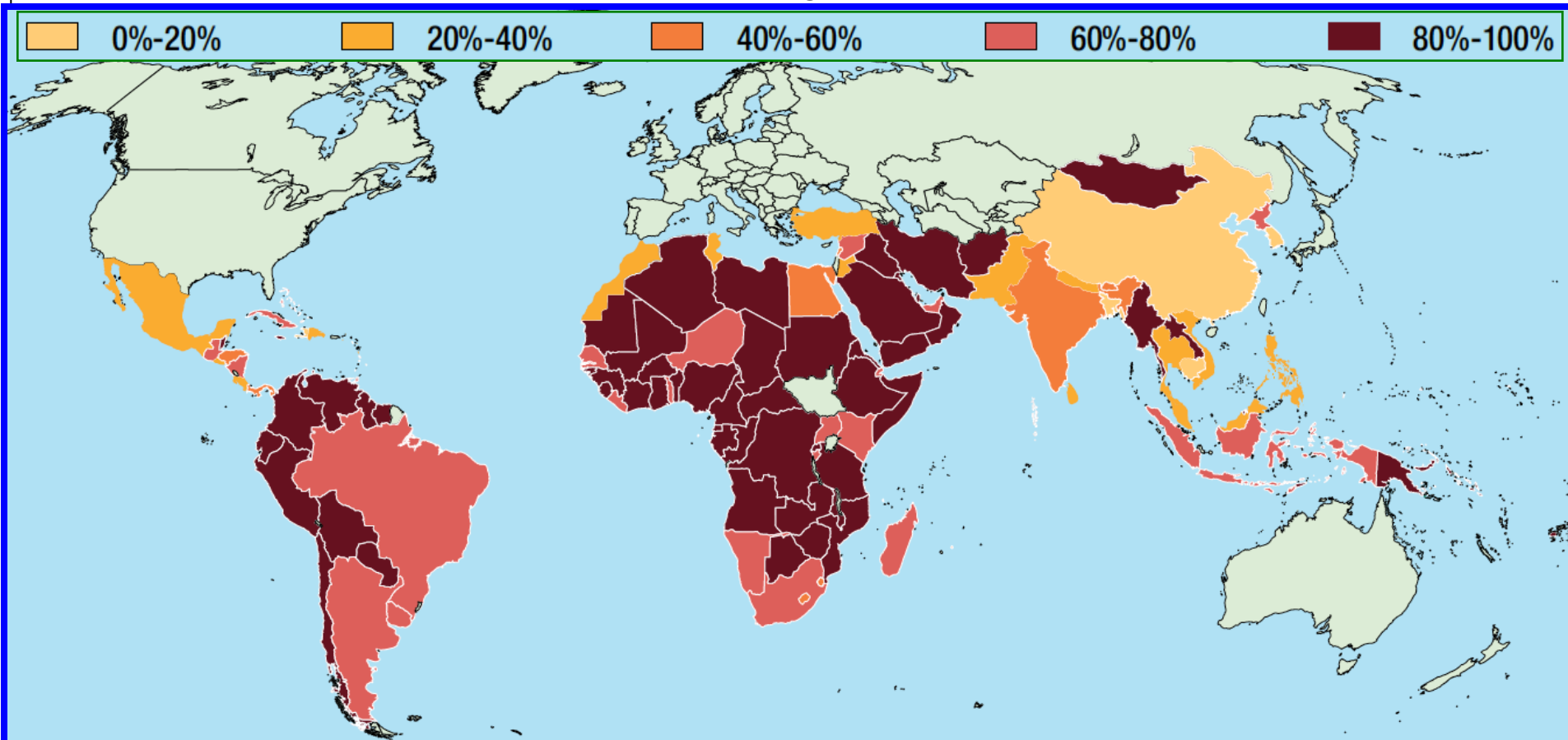
Asiatik kanpo Mexiko aipa daiteke

Munduko manufatur esportatzaile haundiak, 1980-2018 (%)

Fuente: elaborado con datos de la OMC

Hegoaldeko herrien dependentzia lehen sektoreko esportazioekiko 2012-13 (esportazio guztien %)

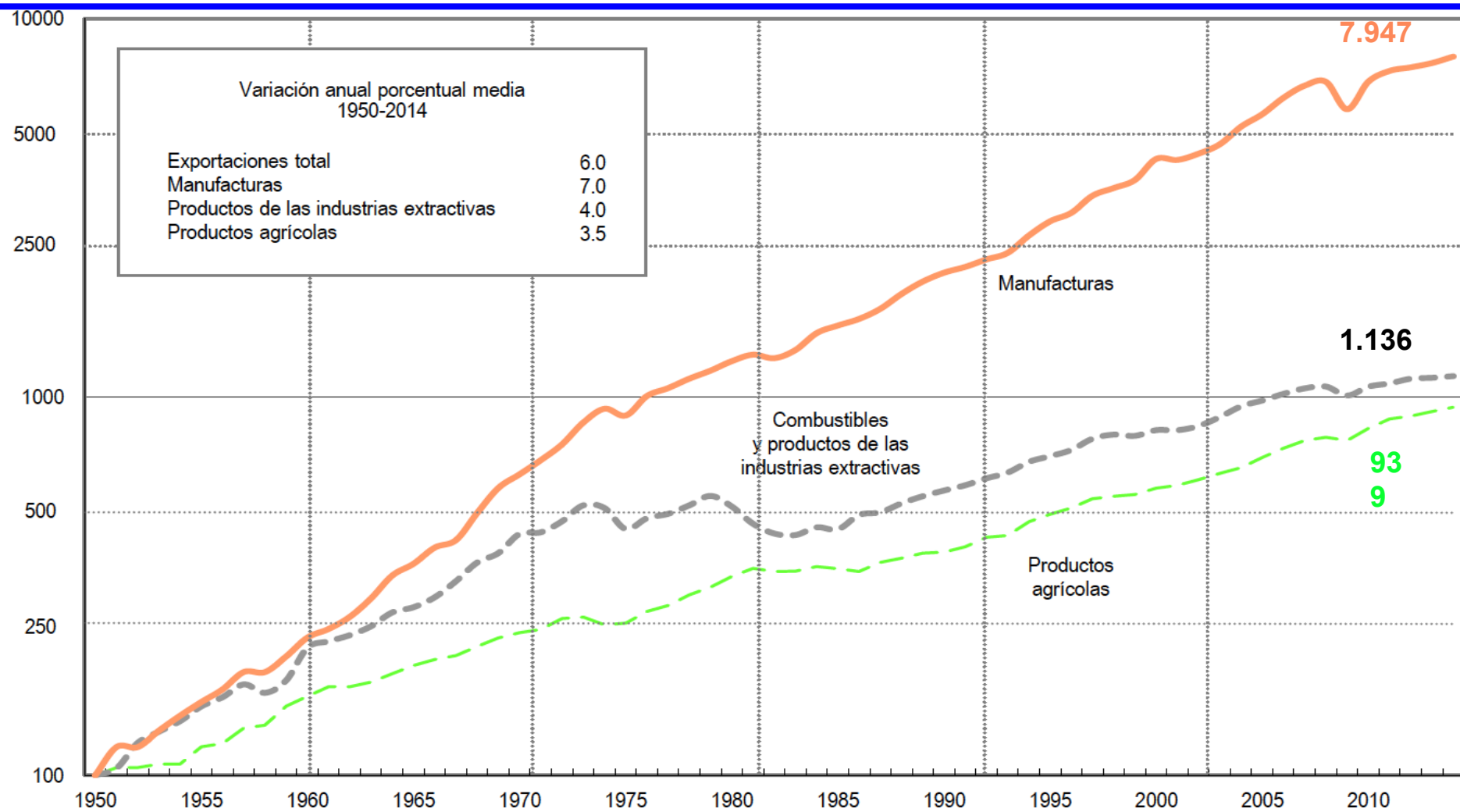

Fuente: UNCTAD, *The State of Commodity Dependence-2014*

Hegoko **94 herri** (datuak dituztenen 135etik) **lehengain esportazioen ependienteak dira** (ratioa \geq %60): Hegoamerika, Karibea, ia Afrika osoa, Asia eta Ozeaniako zati bat

2.1. Nazioarteko merkataritzaren bilakaera eta egitura

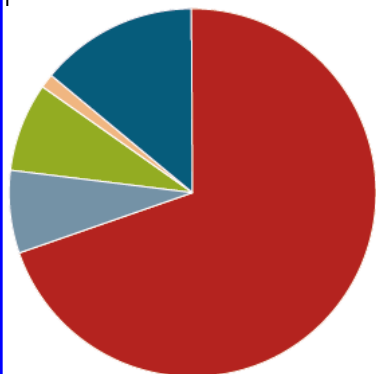
Merkataritzaren bolumena arloka (1950-2014)

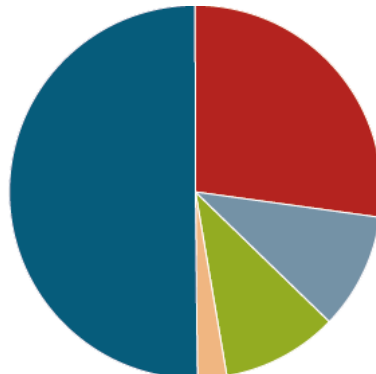
1950 eta 2014 bitartean, munduko manufakturen esportazioak (kantitateak prezioen aldaketak kenduta) x 79 hazi dira eta lehengaiena berriz x10 besterik ez dira hazi

Munduko Xen egitura, 2017 (%)

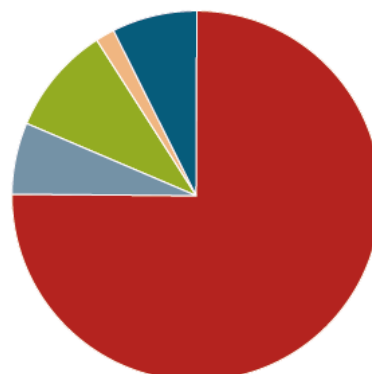
economías en desarrollo

economías en transición

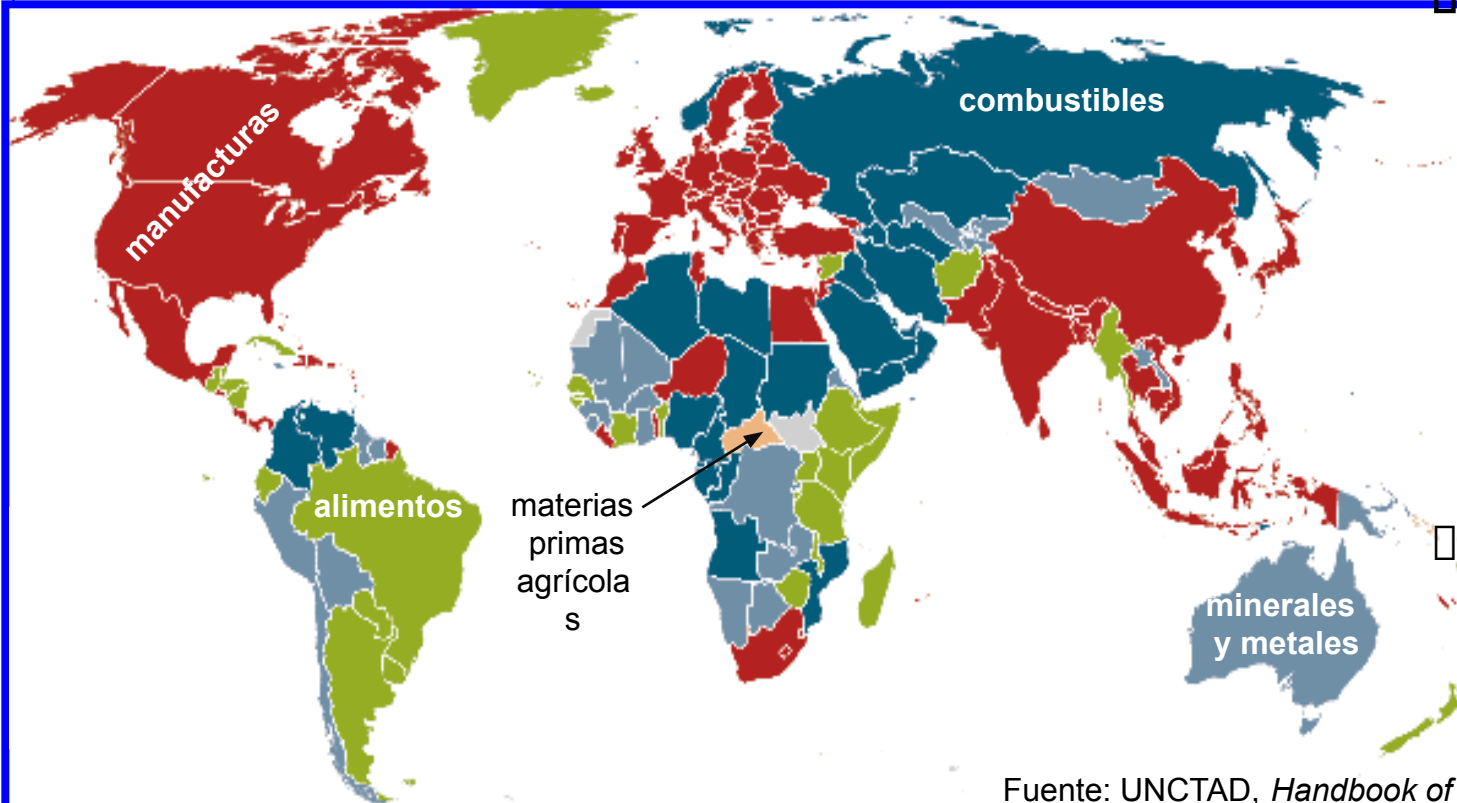

economías desarrolladas

- alimentos
- materias primas agrícolas
- combustibles
- manufacturas
- minerales y metales
- sin datos

X nagusiak produktuen araber, 2017

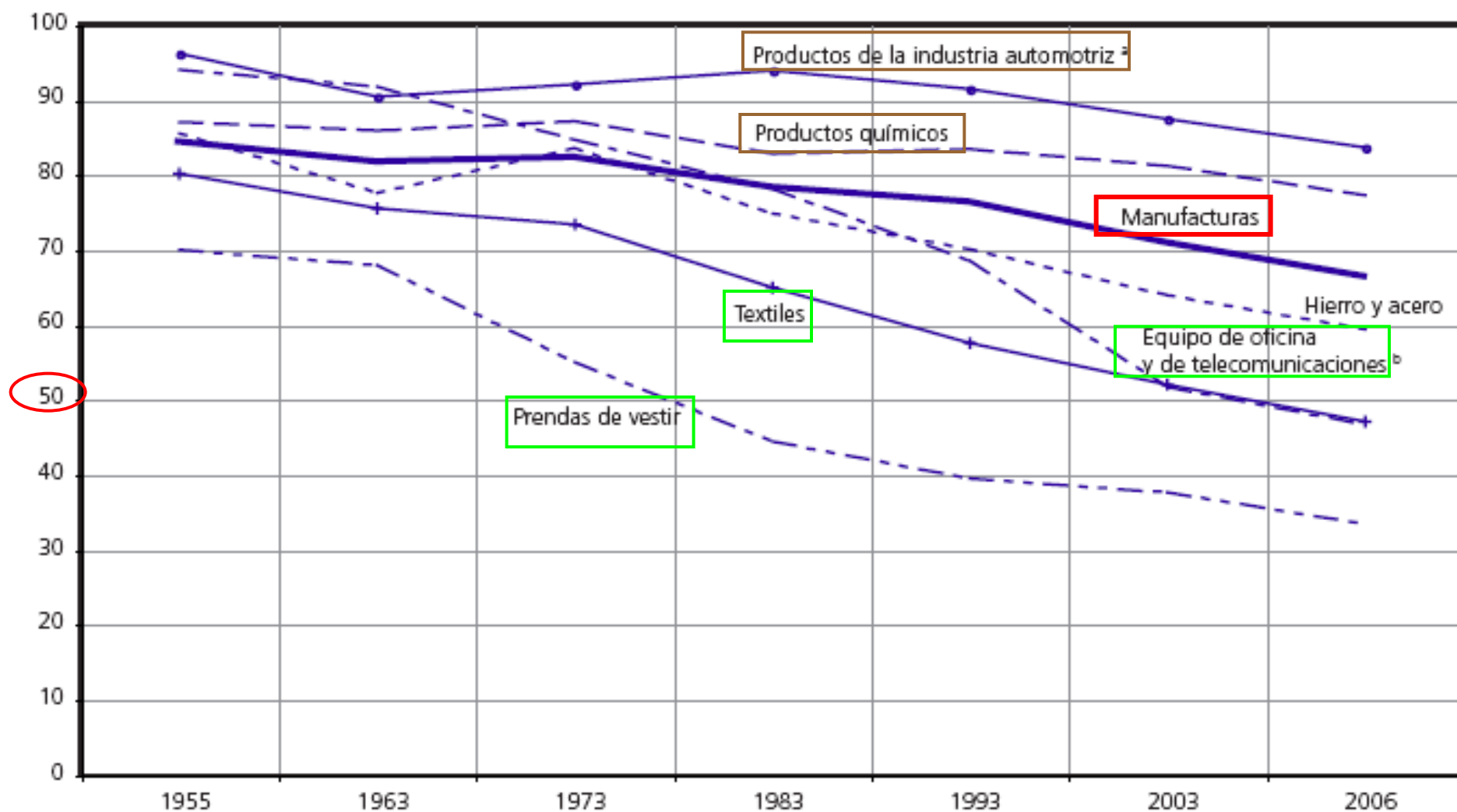
Hegoak iparrak adina manufaktura esportatzen du baina hegoko herri gehienak lehen esportatzaileak dira

lehen esportatzaile bakarra ekialdea da

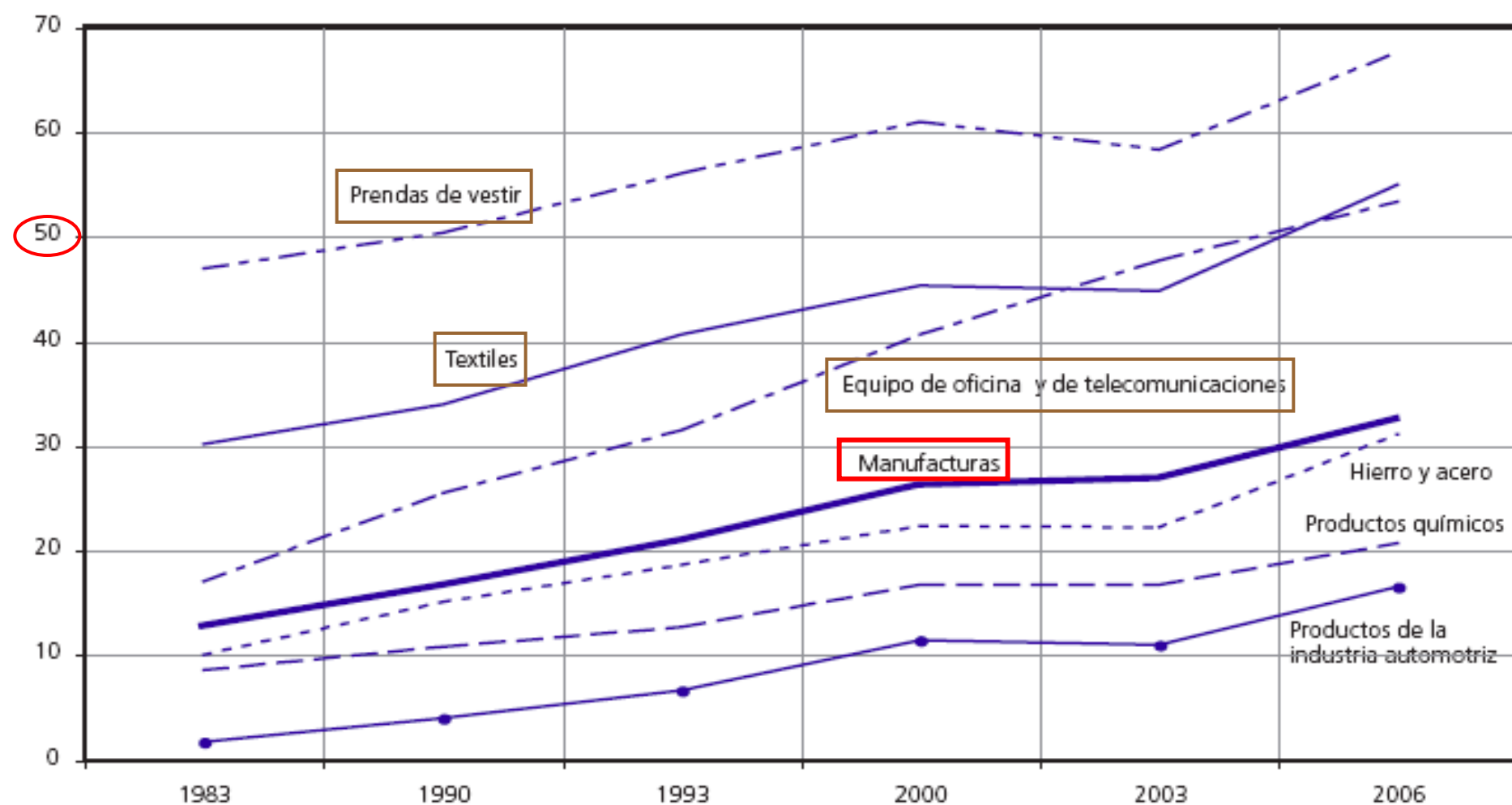
Participación de los países industriales en las exportaciones mundiales de manufacturas, por grupos de productos, 1955-2006

(Porcentaje)

Participación de las economías en desarrollo en las exportaciones mundiales de manufacturas, por grupos principales de productos, 1983-2006

(Porcentajes)

□ 1980tik aurrera, Hegoaldeko esportazioak (petrolioak kenduta) batez ere manufakturen esportazioez osotuta daude, eta gainera teknologikoki gero eta konplexuagoak dira; baina oso alde handiak daude herrialde eta zonalde batzuetatik besteetara

% **Hegoaldeko esportazioak (petrolioak kenduta) teknologia mailaren arabera,
1976-2008 (%)**

Hegoaldeko erregio eta herrialde batzuen esportazioak, 1980-2008 (%)

Sahara azpiko Afrika¹

Hegoamerika

Mexiko, Ertamerika eta Karibea

Asiako²IBHak

Txina

manufakturgaiak

Teknologia altua

Teknologia ertaina

Teknologi baxua

Baliabide naturaletan oinarrituta

Lehengaiak (erregaiak kenduta)

1) Ez da sartzen ez Nigeria ezta Hegoafrika ere

Iturria: ONU, *World Economic and Social Survey 2010*

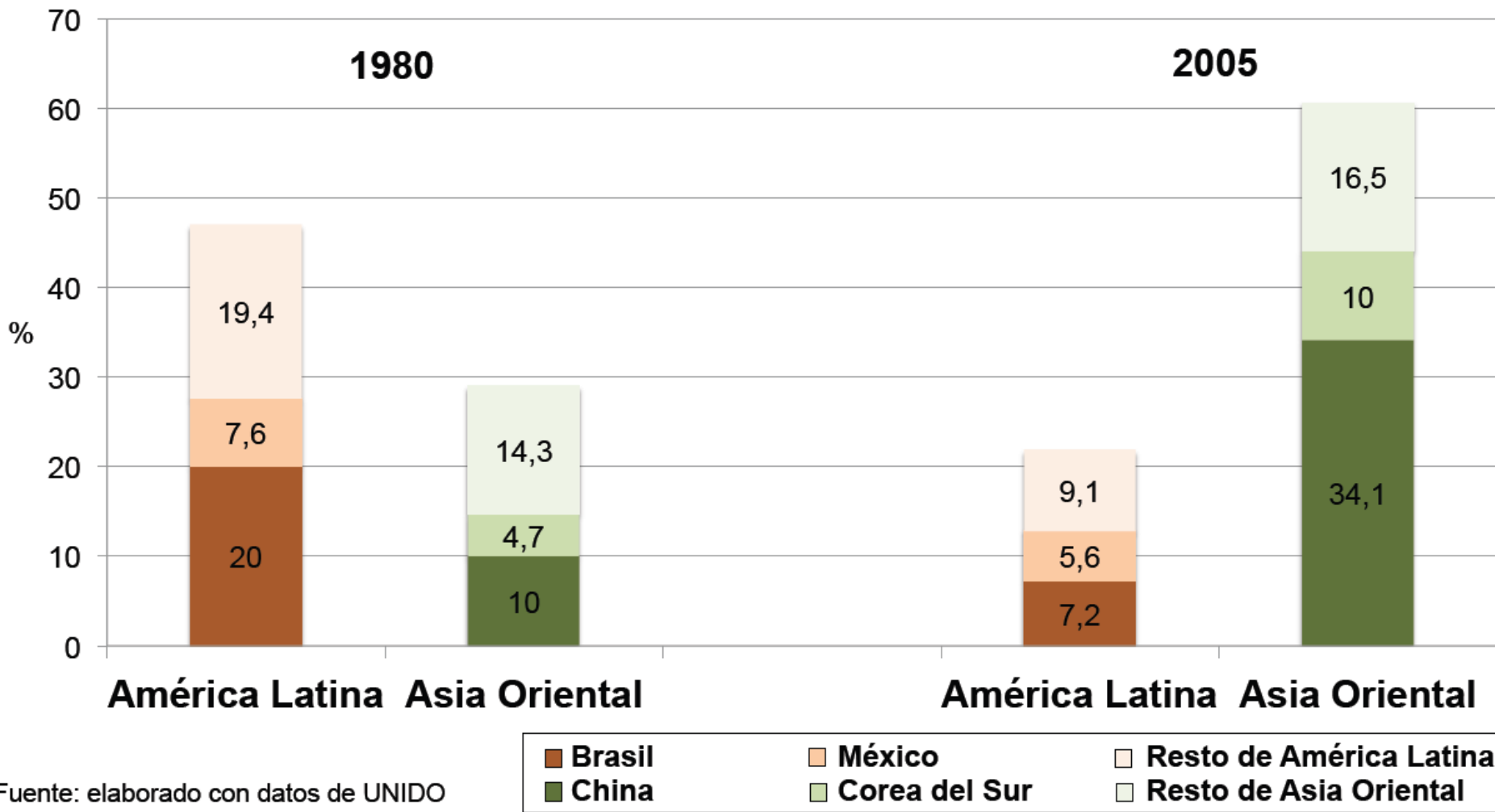
□ Hegoaldeko produkzio industrialak (*Manufakturen Balio Erantsia*, MBE) asko hazi da azken hamarkadetan baina Iparraldeak kontrolatzen jarraitzen du gaur egun ere

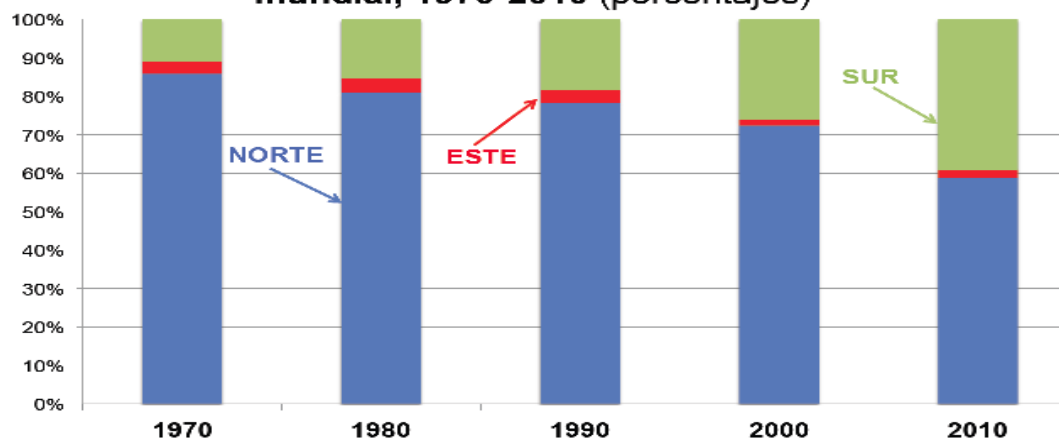
Hegoaldeko parte-hartzea munduko MBEan asko hazi da, baina hau Asiako Ekialdeari esker eman da eta batez ere Txina eta IBHei esker

Latinoamerikaren parte-hartzea asko jaitsi da

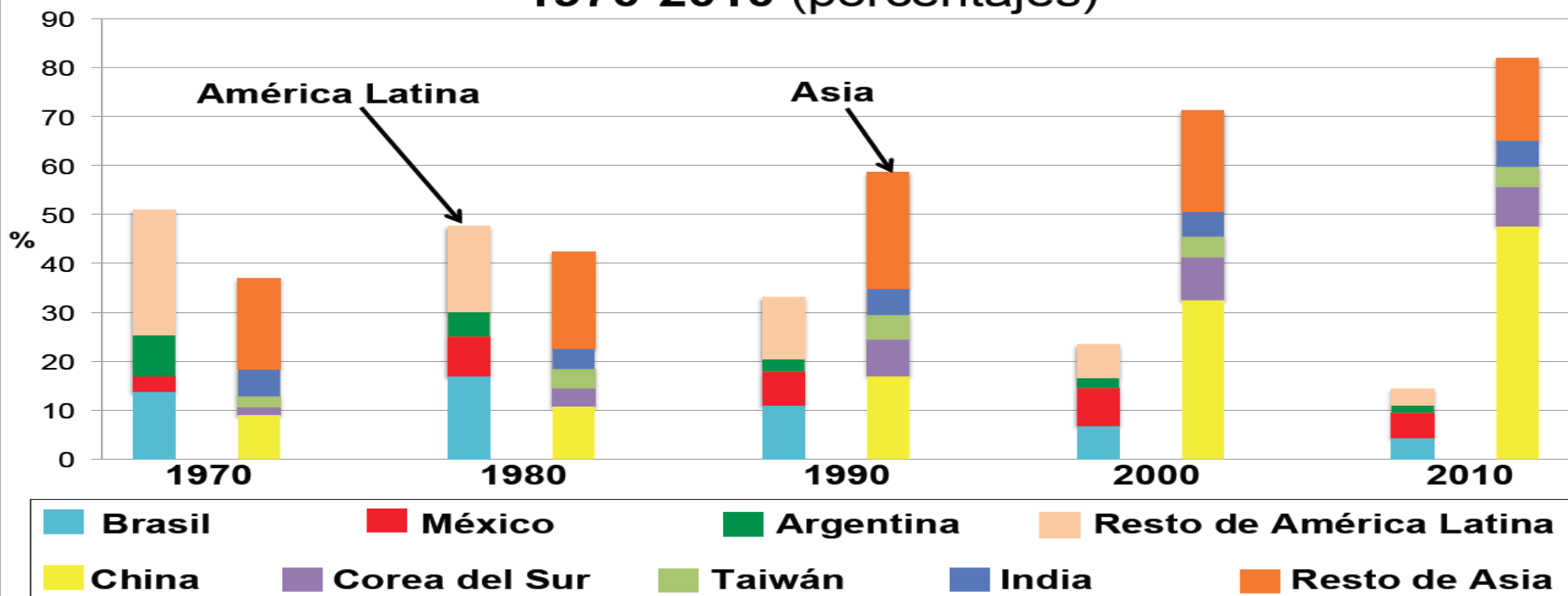
Parte en el Valor Añadido Manufacturero del Sur, 1980 y 2005
(porcentajes)

Reparto del Valor Añadido Manufacturero mundial, 1970-2010 (porcentajes)

Parte en el Valor Añadido Manufacturero del Sur, 1970-2010 (porcentajes)

- Ikusi eta komentatu beharreko taulak eta grafikoak: Iturria UNCTAD

- https://unctad.org/en/PublicationChapters/tdstat44_FS02_en.pdf

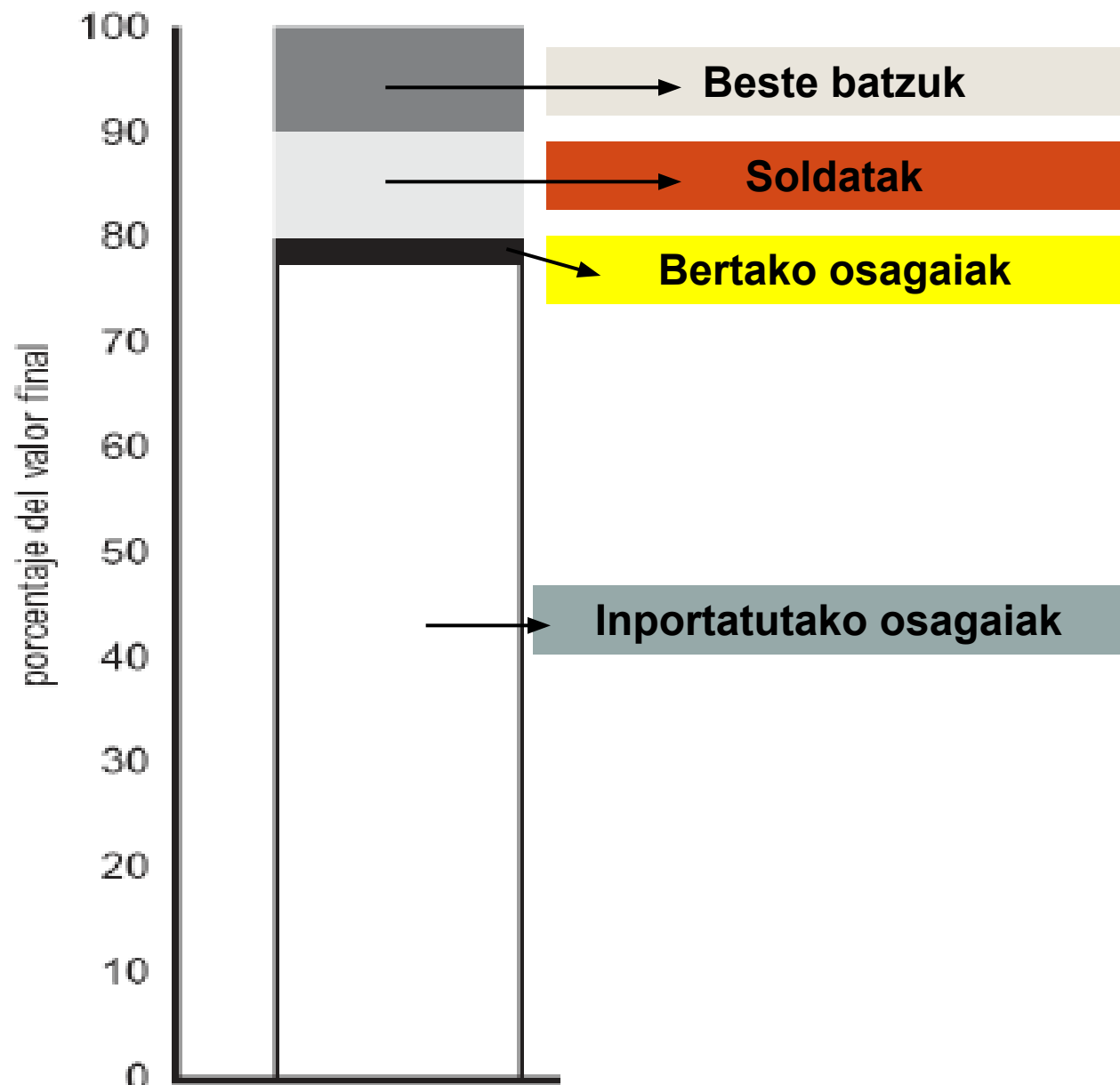
-

- International merchandise trade #1: Total merchandise trade

- #2: Merchandise trade by partner

Mexikoko muntaketa industriaren esportazioen azken balioaren banaketa (%)

□ Muntaketa industriak ez du zabaltze efekturik eta ez du sare industrialik sortzen: Mexikon batez ere soldatak gelditzen dira

□ Gehien irabazten dutenak ETNak dira lanari lotutako kostuak asko murrizten baitituzte

□ Eredu honek ez du ongizate materialik sortzen: errenta per kapitaren hazkundera oso txikia da

Production chain		Value Added (VA)	Export	
			VA measure	Traditional measure
MALAYSIA				
Production of parts and components		10		
			10	10
THAILAND				
Foreign input (Malaysian origin)				
+				
Foreign input (US origin)				
+				
Capital + labor		40		
+				
Domestic input		35		
=				
Final good				
			75 (=40+35)	100 (=10+40+35+15)
			15	15
UNITED STATES				
Final consumption				
Production of parts and components		15		

 Export flow

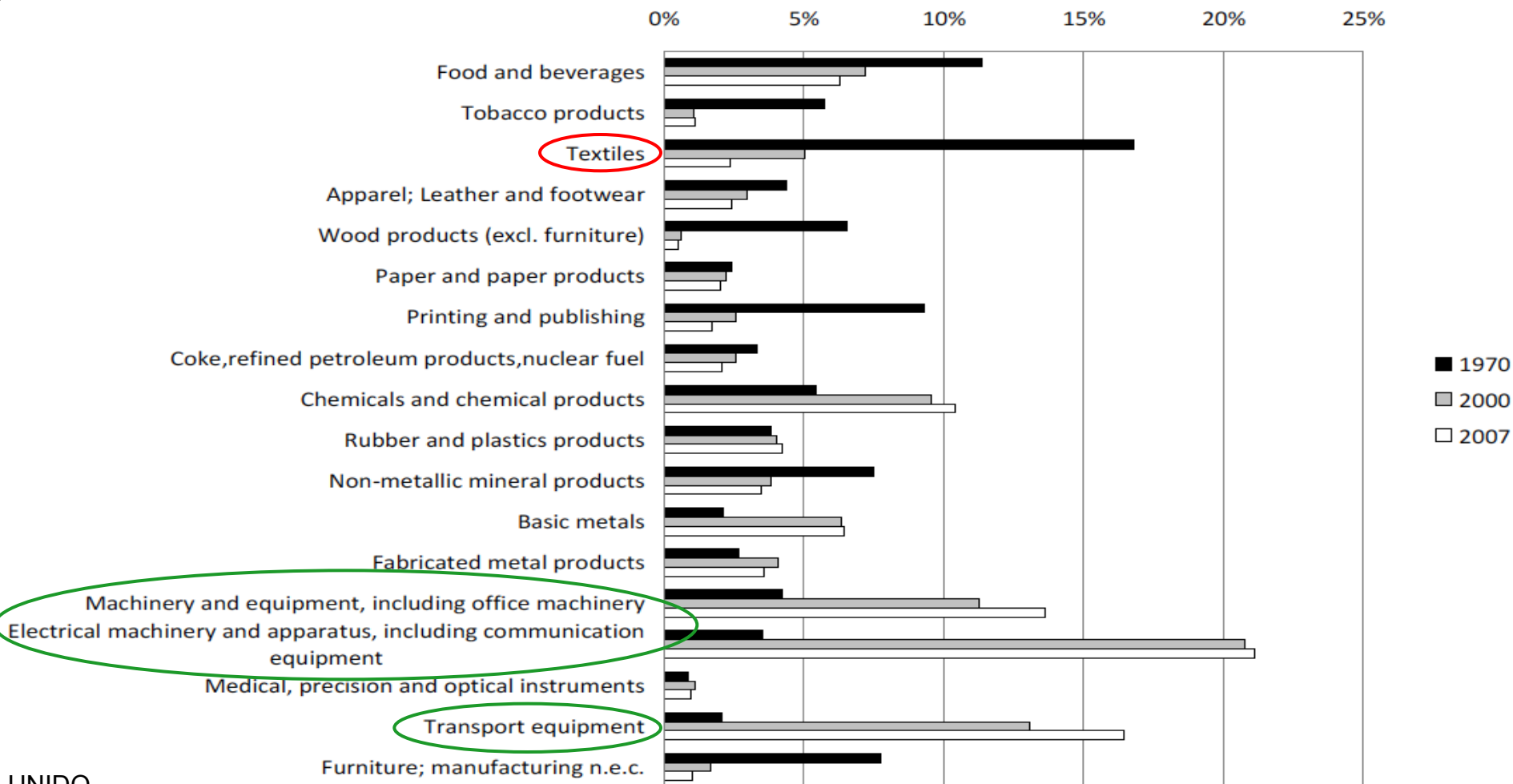
□ Ezberdina da kontuan hartzen badira esportazioak kontatzean hirugarren herrietatik inportatutako bitarteko produktuak kontatzen diren ala ez (Japonia, Corea, Malasia, Alemania edo AEB)

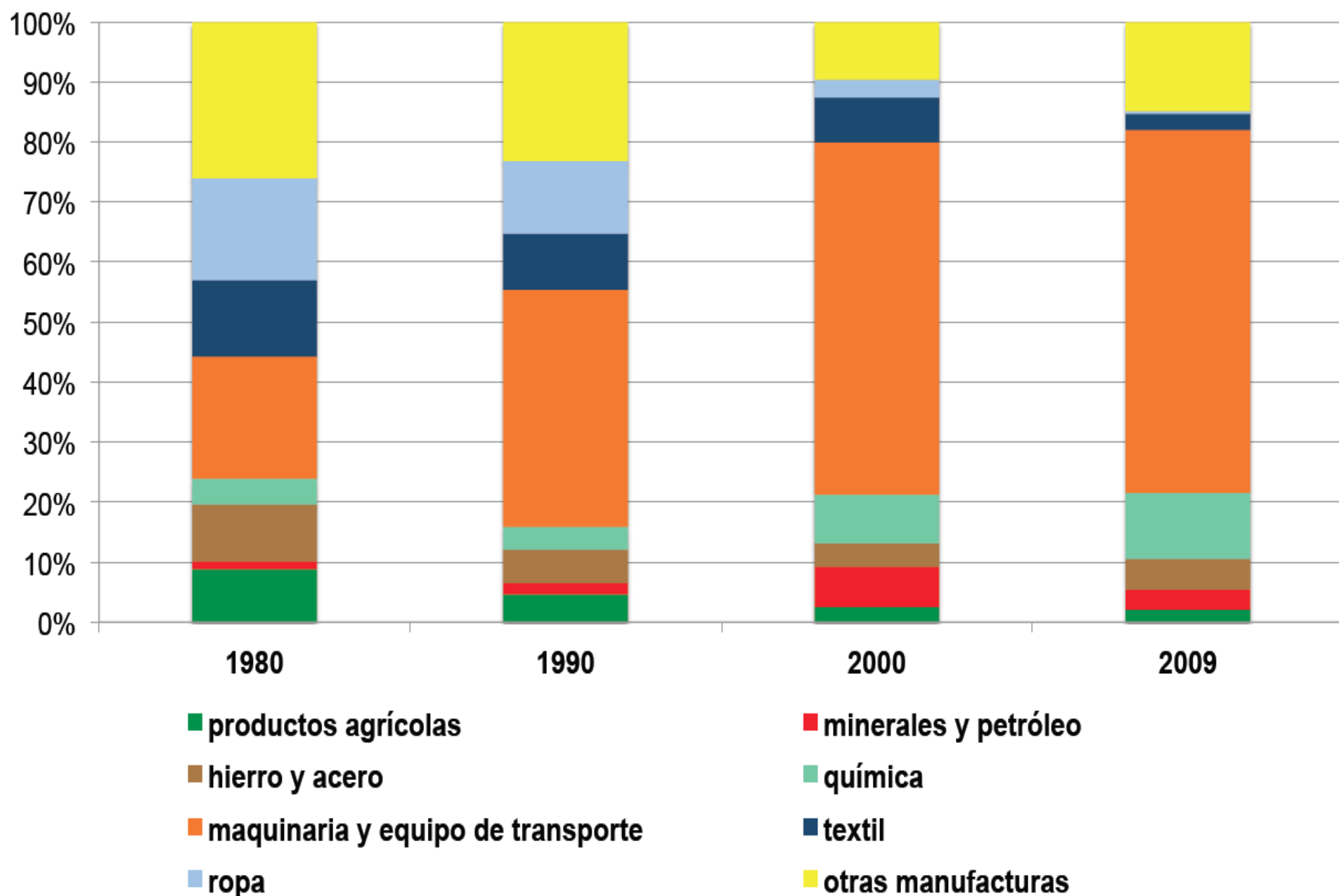
Asiako herensugeak: arrakasta komertziala eta garapena

- Esportazioetan oinarritutako industrializazioa lan-esku intentsiboko eta teknologia baxuko produkzio alorretan hasi zen
- Gero teknologikoki konplexuagoak ziren eta BE altuagoko sektoreetan sartu ziren

Hego Korea: manufakturen egitura, 1970-2007

Corea del Sur: estructura de las exportaciones, 1980-2009 (%)

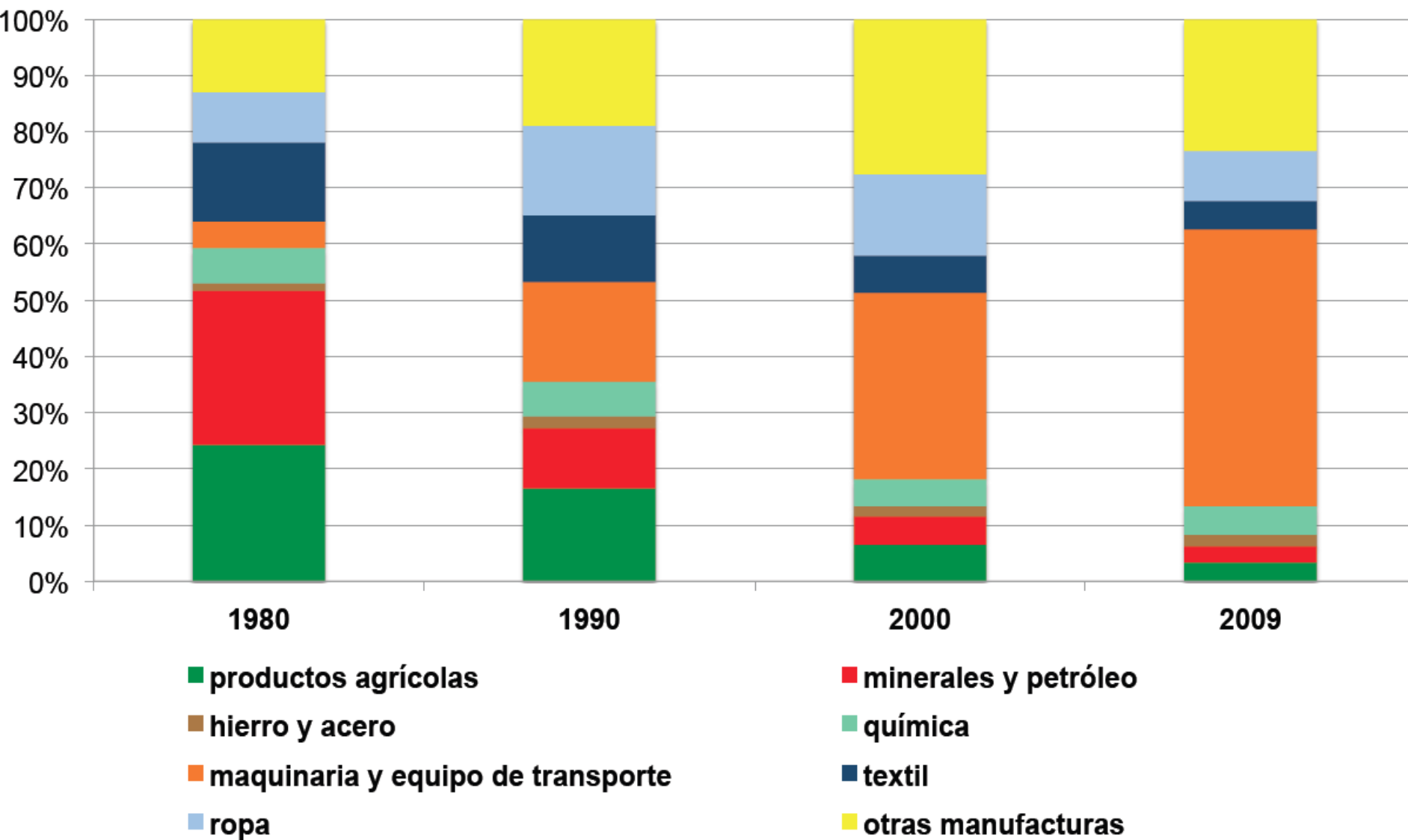

Fuente: elaborado con datos de la

CMS

Txinak ez ditu bakarrik eskulanean intentsiboak diren produktuak esportatzen, teknologikoki aurreratuak diren gero eta produktu gehiago esportatzen ditu ere

China: estructura de las exportaciones, 1980-2009 (%)

Fuente: elaborado con datos de la

□ IBHak

Esportazioak igo eta ekonomiak garatzeko jarraitutako estrategian **Estatuak funtsezko funtzioa bete** zuen (aurretik Japonian ere horrela izan zen):

nekazaritzaren erreforma

hezkuntza bultzatu

bertako inbertsio eta aurrezki tasa altuak sustatu

ETNei baldintzak jarri zitzaizkien (arlotan batzuen lehentasuna, bertako osagaiak, teknologia transferentzia...)

sektore liderrak hautatu ziren eta hauek helburuak jarri ziren:

- behin-behineko babes neurriak kanpoko konpetentziaren aurrean (muga-sariak, hesi ez-arantzelarioak...)
- esportazioak lagundu (diru laguntzak, kenkari fiskalak ...)
- teknologiaren eskuragarritasuna erraztu zen (jabego intelektualaren babes ahula)
- inbertsio produktiboa bultzatu zen eta

- AIZ erakarri arren, bertako inbertsioa nagusi izan zen
- Koreako ETNak (*chaebols* edo *konglomeratuak izandakoak*) oso pisu handia lortu dute munduko merkatuetan
- 1997/98an oso krisialdi larria bizi arren, Esportazioetan Oinarritutako Industrializazio ereduak aurrera jarraitzen du

Nuevos Países Industrializados asiáticos*: tasa de inversión (% del PIB) y Δ PIB

* Corea, Malasia, Tailandia, Indonesia y Filipinas

Txina: irekiera eta industrializazio azkarra

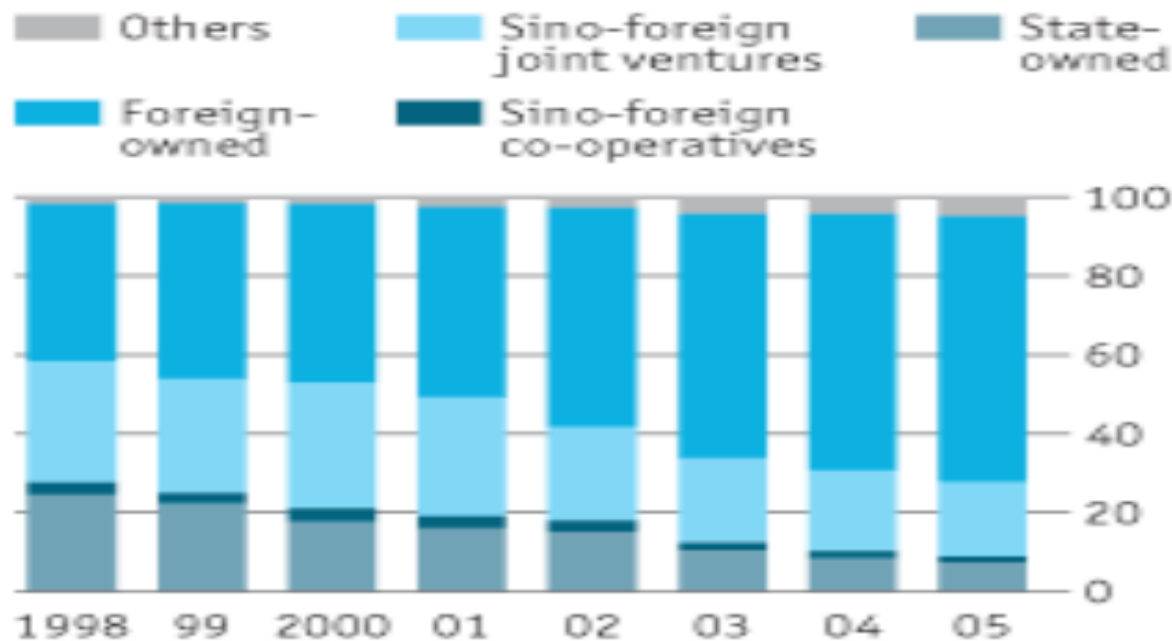
1980tik aurrera, Txina oso azkar industrializatu da eta munduko manufaktura merkatuetan nagusitu da ⇒ “munduko lantegia”

Korean eta Taiwanen ez bezala, (hauetan atzerriko inbertsioa ez zen funtsezkoa izan, Singapurren bai) Txinako arrakasta esportatzailea ETNetan oinarritzen da: Txinako esportazioen erdia baino gehiago ETN filialetan egiten da eta teknologia altuko esportazioetan portzentajea %90tik gorakoa da

1990tik aurrera, Txina eta Hong Kong garapen bideko herrialdeetara heltzen den AIZ guztiaren %25 eta %40 artean jaso dute

Esportazioen Bertoko Balio Erantsia igotzen doa

China's high-tech exports by ownership, %

Source: OECD

The Economist,

□ Lehen IBHetan bezala, Txinak inbertsioetarako baldintzak jartzen dizkie ETNei: teknologia transferentziak, muga geografiko eta sektorialak

Gune Ekonomiko Bereziak (GEB):

1º) 1980tik, **Guandong**: kontsumo ondasunen industria (jantziak, oinetakoak, jostailuak, elektronika), **Hong Kong ondoan**

2º) 1990tik, **Shanghai**: eraikuntza, elektronika eta industria astuna

3º) 2000tik, **Pekin, Tianjin eta Shandong**: petrolio industria, altzairua eta teknologia altua

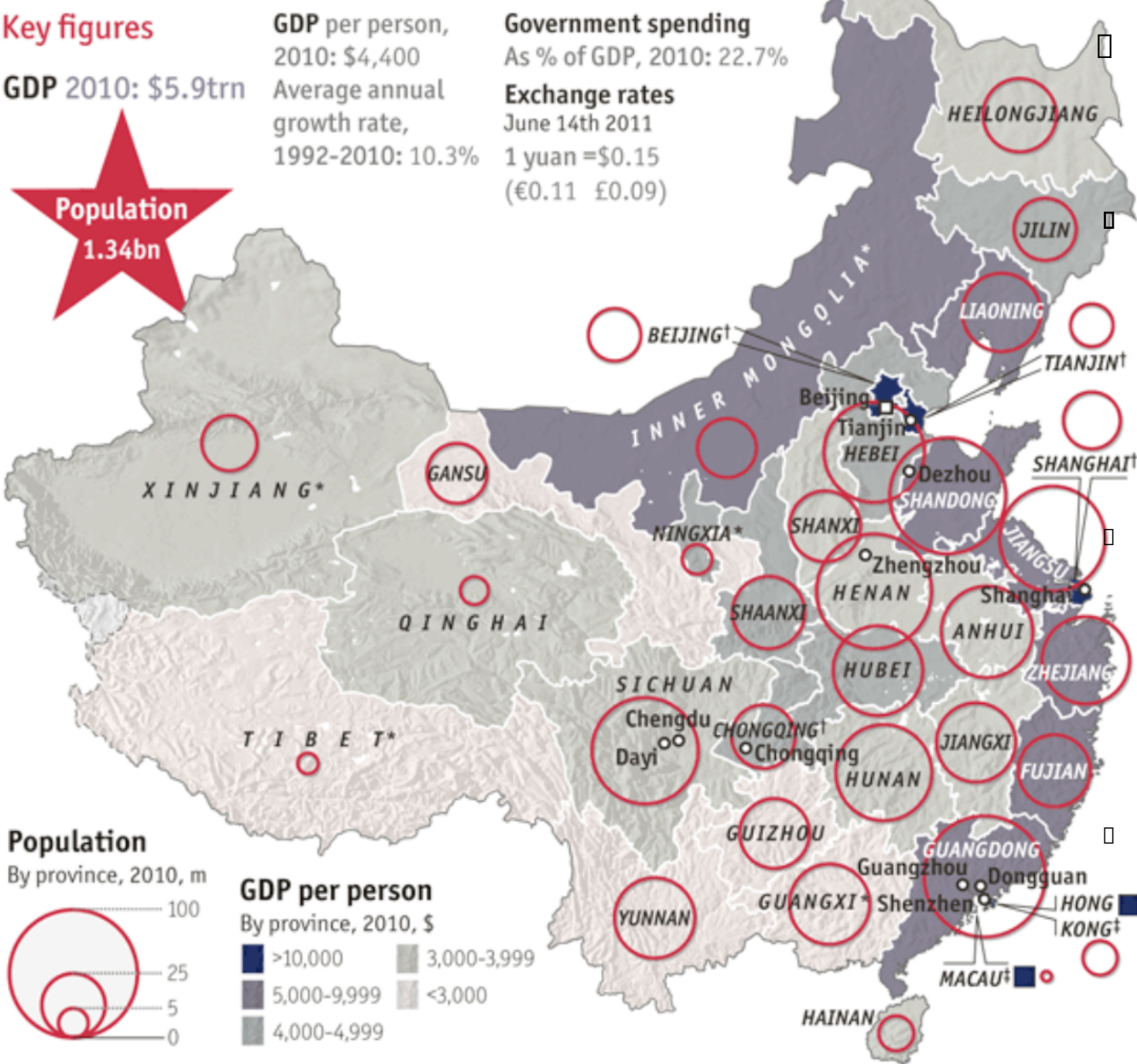
Key figures

GDP 2010: \$5.9trn

Population
1.34bn

GDP per person,
2010: \$4,400
Average annual
growth rate,
1992-2010: 10.3%

Government spending
As % of GDP, 2010: 22.7%
Exchange rates
June 14th 2011
1 yuan = \$0.15
(€0.11 £0.09)

azken 30 urteetan, kanpo irekiera estrategikoari esker Txina munduko ekonomia dinamikoena izan da

hala eta guztiz ere, mundu mailako ekonomian gero eta pisu handiagoa hartzen ari den arren, Iparraldearekin alderatuz gero, oraindik ere buruko errenta baxuko herrialdea da, ezberdintasun sozioekonomiko handikoa, ingurumen arazo larrikoa...

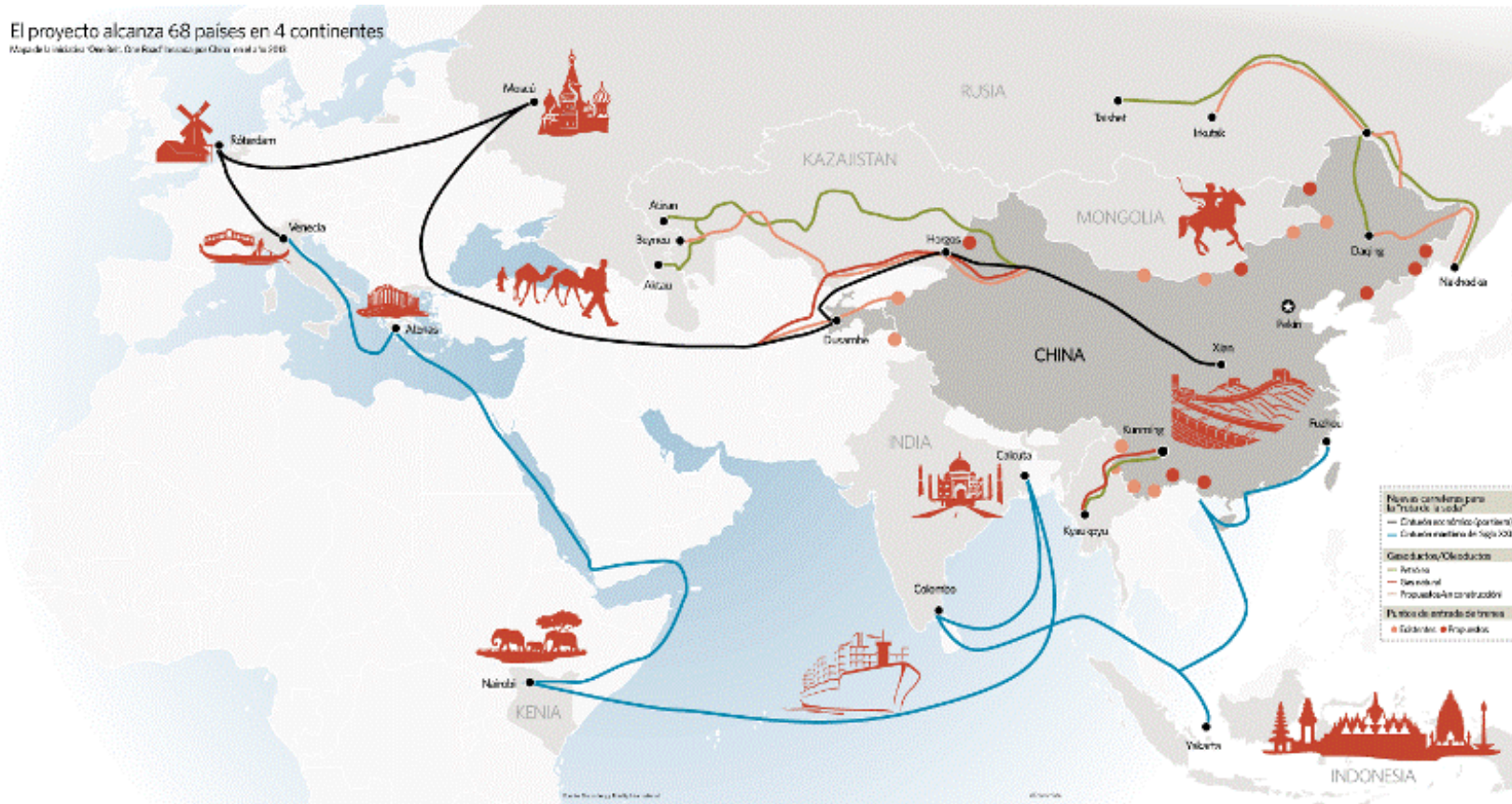
aurrerapen ekonomikoak oso banaketa disparekoa ekarri du: landa guneen eta hiri guneen arteko aldeak oso handiak dira eta baita azken hauen artekoak ere

Gini indizea 0,30aren azpitik (1980) 0,42ra (2015) igo da

160 milioi pertsona inguruko migrazioa eman da Txina barruan 1980etik aurrera

https://elpais.com/economia/2018/11/30/actualidad/1543600537_893651.html

Mapa de la iniciativa 'One Belt, One Road' impulsada por China en el año 2013.

“Zetaren bide berriak” (*One Belt, One Road*) (Xi Jinping, 2013; 68 herrialde; 4 kontinente)

“Zetaren bide berriak”

- Cinturón económico de la ruta
- Nueva Ruta marítima de la Seda

Proyectos vinculados a la iniciativa del Gobierno chino (mayo de 2018):

Ferrocarril —●— En estudio o en construcción

Gasoducto —●— En estudio o en construcción

Puertos* ● En estudio o en construcción

* Con convenios con China o con capital de empresas chinas

“Zetaren bide berriak”

- Países con acuerdos para el desarrollo de infraestructuras terrestres y marítimas de la nueva Ruta de la Seda
- Proyectos en desarrollo

Gaurko aldaketak “

- <http://www.rebellion.org/noticia.php?id=243938>
- <http://www.rebellion.org/noticia.php?id=240042>

